

Opinnäytetyö (YAMK)

Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi (YAMK)

2016

Marjo Vähäkangas, 0802597

AUTETAAN YHDESSÄ – LET’S HELP TOGETHER RY

– Hyväntekeväisyysyhdistyksen toiminnan
käynnistämisen kuvaus

Marjo Vähäkangas

AUTETAAN YHDESSÄ – LET´S HELP TOGETHER RY

- Hyväntekeväisyysyhdistyksen toiminnan käynnistämisen kuvaus

Kehittämistyön tarkoituksena oli laatia toiminta- ja taloussuunnitelma kesällä 2015 perustetulle hyväntekeväisyysyhdistykselle ja käynnistää toiminta suunnitelman mukaisesti yhteistyössä tarvittavien kumppanien kanssa. Yhdistyksen hallitus oli perustamisvaiheessa linjannut toiminnan tarkoituksen ja siihen tähtäviä toiminta- ja rahoitusmuotoja, mutta konkreettista käynnistämistä ei ehditty tehdä. Hallituksella oli kuitenkin ajatuksia muun muassa ensimmäisestä avustuskohteesta, rahankeräyksestä, tuotemyynnistä ja opiskelijoiden ulkomaan harjoittelupaikkojen välittämisestä.

Työn tavoitteiksi muodostuivat auttamistyön mahdollistaminen toiminnan käynnistämisen kautta ja yhdistyksen tunnettavuuden lisääminen. Kehittämistyö toteutettiin syksystä 2015 alkaen, päättyen syksyyn 2016.

Keskeisin kehittämismenetelmä oli kokous, jossa päätettiin valmistelujen pohjalta linjaukset ja tehtävät. Vuorovaikutusta tukeväksi menetelmäksi valikoitui dialogisuus. Käynnistymisen onnistumista tarkasteltiin Benchmarking-arvioinnilla, joka toteutettiin puolistrukturoitujen haastattelujen perusteella tehdyn koosteen mukaisesti. Kooste sisälsi yhdistyksen käynnistämiseen liittyvää tietoa yhdistystä perustaneilta henkilöiltä.

Vuoden seurantajakson jälkeen voitiin todeta, että yhdistyksen toiminta oli käynnistynyt. Internet- ja Facebook-sivustot toimivat, yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi, varainhankinta käynnistyi ja organisoitui, sekä ensimmäinen avustuskohde sai toimintansa tueksi lahjoituksen. Asetetut tavoitteet oli saavutettu ja kehittämistehtävät toteutettu. Näitä havaintoja tuki Benchmarking-arviointi.

ASIASANAT:

Kansalaisyhteiskunta, yhdistys, vapaaehtoistyö, toiminta- ja taloussuunnitelma, toiminnan käynnistäminen.

MASTER'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Social Services, instructor: Kari Salonen

2016 | 62 + 17

Marjo Vähäkangas

AUTETAAN YHDESSÄ – LET'S HELP TOGETHER RY

- Representation of starting function in a charity organization

The purpose for this development project was to form an operating and financial plan for a NGO established in summer 2015, and start running the NGO with necessary collaborators. The board of the NGO had decided the purpose for the organization and the functions and financial strategies to achieve the goals, but the real startup process was not initiated. However, the board had ideas about the first relief operation, fund raising, product selling and organizing internships for Finnish students abroad.

The goals for this project were to enable charity work by starting a charity operation and increasing the recognisability of the organisation. The development project was accomplished from beginning of fall 2015 to end of fall 2016.

The main development method was a meeting where all tasks and courses of conduct were decided on based on set objectives. The method chosen for supporting the interaction was dialog. Benchmarking was used to estimate how a starting operation was managed by using a compilation of half structured interviews. The composition consisted of information on the starting process from the founders' organizations.

After a one year monitoring period we could conclude that the NGO was functioning. Internet- and Facebook profiles were created, the amount of members was increased, fund raising started and was organized, and the first relief operation was donated. The goals set by the student were reached and development tasks were completed. Benchmarking supported these observations.

KEYWORDS:

Civil society, non-governmental organization (NGO), volunteering, operating and financial plan, starting function

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO	6
1 JOHDANTO	7
2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT	9
2.1 Tausta ja tarve kehittämistyölle	9
2.2 Toimijat ja käytössä olevat resurssit	10
2.3 Kehittämistyön tavoitteet ja kehittämistehtävät	12
3 YHDISTYKSET OSANA KANSALAISSYHTEISKUNTAA	14
3.1 Kansalaisyhteiskunta käsitteenä	14
3.2 Yhdistystoiminnan kehittyminen Suomessa	16
3.3 Kansalaisjärjestöjen yhteiskunnallinen merkitys	19
3.4 Vapaaehtoistyön luonne	22
3.5 Vapaaehtoistyön merkitys yksilölle	23
4 YHDISTYSTOIMINNAN KÄYNNISTÄMINEN	25
4.1 Yhdistys toiminnan organisointimallina	25
4.2 Yhdistyksen perustaminen ja toiminnan käynnistäminen	27
4.3 Yhdistystoimintaan vaikuttavia säädöksiä	29
4.4 Toiminnan ja talouden suunnitteluprosessi	31
5 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS	33
5.1 Kehittämistyön luonne ja kehittämissuunnitelma	33
5.2 Kehittämis-, tutkimus- ja tiedonkeruun menetelmät	34
5.3 Kehittämisprosessin kuvaus	38
5.4 Yhdistyksen toiminnan suunnittelu	40
5.5 Toiminnan konkreettinen käynnistäminen	43
5.6 Käynnistystoimien ja raportin viimeistely	47
6 TULOKSET YHDISTYKSEN KÄYNNISTYMISESTÄ	48
6.1 Kehittämistehtävien ja tavoitteiden toteutuminen	48
6.2 Benchmarking-arvioinnin tulokset	49
7 ARVIOINTI	52

7.1 Kehittämistyön kokonaisuuden arviointi	52
7.2 Ammatillinen kehittyminen	53
7.3 Yhdistyksen tulevaisuus	54
LÄHTEET	55

LIITTEET

Liite 1. Kooste hallituksen suunnittelemissa toimissa	
Liite 2. Saate yhdistyksen perustajille sekä haastattelusuostumus	
Liite 3. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2016	
Liite 4. Tavoitteiden toteutuminen 2016	
Liite 5. Kooste haastatteluvastuksista	

KUVAT

Kuva 1. Kehittämistyössä muodostunutta materiaalia.	37
Kuva 2. Hallituksen kokous.	40
Kuva 3. Toiminta- ja taloussuunnitelma vuodelle 2016.	42
Kuva 4. Internetsivut (Autetaan Yhdessä – Let´s Help Together ry 2016).	44

KUVIOT

Kuvio 1. Kehittämistyön organisaation kuvaus.	11
Kuvio 2. Yhteiskunnan päätoimintaloikat (Harjun muokkaama Heikkalan kuvio 2016).	15
Kuvio 3. Yhdistykset päätarkoituseroittain 8.7.2016.	18
Kuvio 4. Sekamuotoinen jäsenpohja (mukaillen Loimu 2010, 29).	26
Kuvio 5. Kuvio yhdistyksen perustamistoimista (Rosengren & Törrönen 2013, 15).	28
Kuvio 6. Toimintasuunnitelmaprosessi (Yhdistystoimijat 2016).	31
Kuvio 7. Kehittämistyön suunnitelma (mukaillen Lähde 2014).	34
Kuvio 8. Kehittämisperoessin lineaarinen malli (Toikko & Rantanen 2009a, 64).	38
Kuvio 9. Kehittämistyön prosessikuvaus.	39
Kuvio 10. Autetaan Yhdessä – Let´s Help Together ry:n logo (Autetaan Yhdessä – Let´s Help Together ry 2015).	44
Kuvio 11. Perustietoja haastatelluista yhdistyksistä.	50

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO

PRH	Patentti- ja rekisterihallitus
RAY	Raha-automaattiyhdistys
SOME	Sosiaalinen media

1 JOHDANTO

Kehittämistyöni kohdentuu perustetun ja rekisteröidyn hyväntekeväisyysyhdistyksen toiminnan konkreettiseen käynnistämiseen. Tehtäväkseni muodostuu laatia hallituksen linjausten pohjalta toiminta- ja taloussuunnitelma sekä käynnistää toiminta yhdessä tarvittavien yhteistyötahojen ja hallituksen kanssa.

Työni paikantuu järjestökentälle, jossa hoidetaan monipuolisesti erilaisia tehtäviä poliittisesta vaikuttamisesta vapaa-ajan aktiviteettien järjestämiseen ja palveluiden tuottamiseen. Yhteiskunnallisena perusteena työlleni on osallisuuden lisääminen yhdistyksen toiminnan kautta. Järjestöt tarjoavat kansalaislähtöistä toimintaa ja toiminnan kehittämistä, joka tarkoittaa osallistumista ja vuorovaikutusta yhdistystoimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja yhdistyksen palveluiden käyttäjien kanssa. (Willner & Anttila 2014, 10.)

Toinen peruste työlleni juontaa Sipilän hallitusohjelmaan (2015, 35), jossa otetaan kantaa globaaliin vastuuseen ihmisoikeuksien toteuttamisesta ja köyhyyden torjumisesta. Tähän tähtäävät suunnitelmamme kansainvälisestä yhteistyöstä lasten oikeuksien ja mahdollisuuksien puolesta. Järjestöt ovat julkisen vallan ohella toteuttamassa kehitysapua ja tuovat lisäarvoa valtiolliseen kehitysyhteistyöhön sitouttaessaan monia ihmisiä inhimilliseen auttamiseen vapaaehtoisuuteen perustuen. Runsas vapaaehtoistyön osuus tekee järjestösektorin auttamisesta edullista, mutta ennen kaikkea toimintaa leimaa avun ulottuminen lähelle autettavien ihmisten arkea. (Leskinen 2011, 102–103.)

Kehittämistyöni työelämäsidonnaisuus näyttäytyy todennäköisimmin vasta muutaman vuoden päästä, kun ensimmäinen kotimaan projekti saadaan käyntiin projektiaivustusten turvin ja projektityöntekijä saadaan palkattu. Silloin kehittämistyöni pitkän aikavälin tavoitteeksi voi muodostua työllistäminen. Tämä vie yhdistysorganisaatiolta aikaa, koska toiminta organisoidaan vapaaehtoisvoimin ja harrastusluonteisesti vielä tässä vaiheessa.

Kehittämistyöni on myös luonteeltaan poikkeava siinä mielessä, että tämän tyyppisiä kehittämistöitä ei ole juurikaan tehty. Yhdistyssektoriin kuuluneet toimintojen käynnistysprojektit ovat kohdentuneet toimivien sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan laajentamiseen, kuten vertaistoiminnan, kuvaamiseen. Aihepiiri, jossa kuvataan oikean kansainväliseen avustamiseen tähtäävän yhdistyksen käynnistämistä, on uusi.

Tavoitteeni tässä kehittämistyössä määräytyvät yhdistyksen toiminnan tavoitteiden kautta. Yhdistyksen pyrkimyksenä on toteuttaa tarkoitustaan; auttaa avun tarpeessa olevia ihmisiä kansallisesti ja kansainvälisesti. Tämän lisäksi tavoitteena on saada yhdistys toimimaan ja sen kautta lisää tunnettavuutta. Henkilökohtaisena tavoitteenani on tehdä käytäntöä suoraan palveleva kehittämistyö, olla mukana auttamistoiminnassa ja vaikuttaa keinoihin, joilla autetaan.

Yhdistyksen toiminnan käynnistäminen aloitetaan arkipäiväisten asioiden hoitamisesta, kuten pankkitilin avaamisesta. Digitaalinen aika velvoittaa myös pysymään ajan hengessä mukana. Varainhankinta on vaativa yhdistyksen toiminto, ilmentäen jäsenten näköistä tekemistä ja muodostaen osan yhdistyksen imagosta. Se toimii käyntikorttina asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Yhteistyö on suuressa roolissa hallituksen ja muiden tarvittavien toimijoiden kanssa. Yhdistystoimintaa ei synny ilman vapaaehtoistyötä. Yhdistys tarvitsee käsiä tekemään ja aivoja ajattelemaan. Näitä asioita kuvaan kehittämistyöni toteutuksen luvussa.

Työskentelyni tutkimuksellinen osio koostuu yhdistyksen perustaneiden henkilöiden haastatteluista. Tarkoitukseni on kerätä tietoa perustamiskokemuksista sekä neuvoista uudelle yhdistystoimijalle. Haastattelusta tehtyä koostetta hyödynnetään Benchmarking-arvioinnissa, jossa arvioidaan käynnistämisprosessia suhteessa kehittämistyön kohteena olevaan yhdistykseen. Tätä osiota kuvaan työni tulosten esittelyssä.

Tämä raportti kuvaa yhden yhdistyksen käynnistämistoimia. Raportin lopusta löytyy liitteinä niitä dokumentteja, jotka ovat työni kannalta oleellisia ja joihin viitataan tekstissä. Raportin teoreettinen osio perustuu kansalaisyhteiskunnan, yhdistyksen sekä vapaaehtoistyön käsitteisiin.

2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Tausta ja tarve kehittämistyölle

Kehittämistyöni kohdistui Autetaan Yhdessä - Let's Help Together ry – nimisen hyväntekeväisyisyhdistyksen toiminnan käynnistämiseen. Yhdistys perustettiin ja rekisteröitiin kesäkuussa 2015 kolmen jäsenen voimin. Tässä vaiheessa yhdistyksen tarkoitus ja säännöt olivat jo kirjattu sekä hyväksytyt. Toiminnan tarkoituksiksi oli määritelty terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy niin yhdistyksen omissa säännöissä kuin patentti- ja rekisterihallituksen (myöhemmin PRH) toimintaluokituksessa (Autetaan Yhdessä - Let's Help Together ry 2015.)

Yhdistyksen pyrkimyksenä on avuntarpeessa olevan ihmisen hyvinvoinnin lisääminen niin, että se auttaa hänen omaehtoista selviytymistään ja kunnioittaa hänen kulttuuriaan. Auttaminen voi tapahtua esimerkiksi taloudellisesti avustamalla tai toteuttamalla projekteja. Tärkeää on, että toimintaa tehdään yhdessä luotettavien ja tunnettujen paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa, jotta välistä vetoja ei tapahtuisi. (Autetaan Yhdessä - Let's Help Together ry 2015.)

Yhdistys on myös tarkoitettu auttamisalustaksi henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita auttamisesta. Yhdistyksessä voi olla erilaisia auttamisprojekteja auttajien kiinnostuksen ja resursoinnin mukaisesti, kunhan ne vain sopivat yhdistyksen toimintaideologiaan ja niillä on yhdistyksen hallituksen hyväksyntä. Yhdistyksen toimintaa ei rajattu säännöissä maantieteellisesti, eikä avustustoimintaa kohdennettu vain tietyille ihmisryhmille. (Autetaan Yhdessä - Let's Help Together ry 2015.)

Hyvinvoinnin lisääminen voi pitää sisällään koulutusta ja tiedotusta, hygieniasta huolehtimista, ravinnon mahdollistamista, sairaanhoitoa, väkivallan ehkäisyä tai perheiden tukemista. Toiminta voi olla myös jotain muuta sellaista, mitä yhdistyksessä ei tässä vaiheessa ostata yksilöidä. Tarkoituksena ei ole rajata pois mitään keinoa, jolla voidaan edesauttaa jonkun toisen elämän laadun nostamista. (Autetaan Yhdessä - Let's Help Together ry 2015.)

Yhdistyksen toimintaa ei perustamisvaiheessa ehditty konkreettisesti käynnistämään. Visio tulevasta oli kuitenkin olemassa ja se ohjasi tekemisen suuntaamista, kuten kehittä-

mistyössä on luonteista (Kirjonen 2009, 120–121). Perustajajäsenet olivat kirjanneet toiveita ylös siitä, millaista toimintaa yhdistys tavoittelee, sekä tehneet suunnitelmia erilaisista toiminnan rahoittamiskeinoista. Koska he kaikki olivat työssäkäyviä ja perheellisiä, oli ajan löytäminen yhdistykselle suurempi haaste kuin miltä se ensin vaikutti.

Kehittäminen on konkreettista ja tavoitteellista toimintaa (Toikko & Rantanen 2009a, 14–16; Vilkkä 2015, 17–19). Kehittämishankkeeni kohdistuikin juuri tähän tarpeeseen: minusta tuli työmyyrä, valmistelija ja toteuttaja yhdistyksen toiminnan käynnistämässä. Paperiyhdistykseen alettiin puhalttaa toiminnan henkeä.

Sen lisäksi, että kehittämistyö palveli yhdistyksen toiminnan käynnistämistä, se palveli myös tarvettani syventää yhdistysosaamistani ja tehdä konkreettista hyväntekeväisyyttä ansiotyön ulkopuolella. Yhdistysmaailma ei ollut minulle entuudestaan tuttua, mutta toivoin voivani tehdä auttamistyötä, joka ei profiloidu poliittisesti, uskonnollisesti tai tiukkojen myöntämiskriteerien mukaisesti. Kansainvälisyys sopi myös perheemme arvomaailmaan, jossa korostuvat vahvat eettiset auttamisen periaatteet sekä matkustamisen ilo. Kielitaidon kohentuminen toiminnan kautta oli tervetullut lisä, samoin kaikki kokemukset erilaisista kulttuureista. Toivoin, että yhdistyksen toiminnan kehittymisen myötä siitä tulisi toimiva virallinen alusta myös kotimaan erilaisille avustustoiminnoille ja tempauksille.

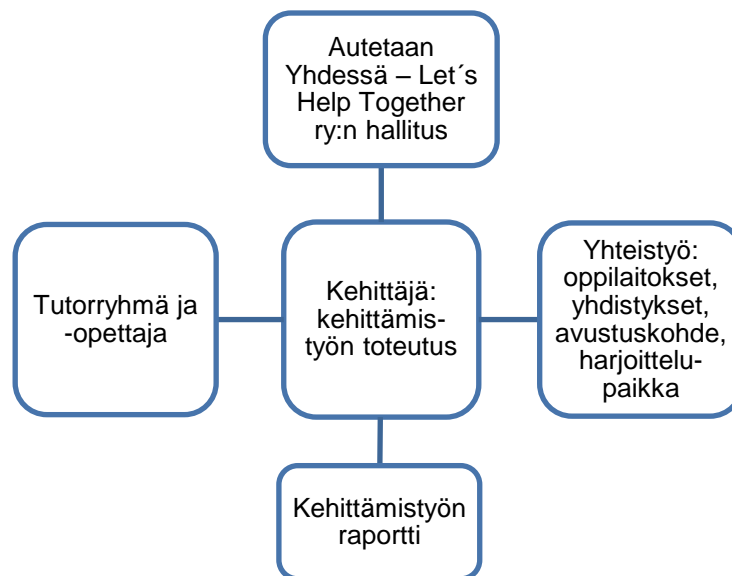
Aloitusvaiheen toimintaympäristöä kuvaa ehkä parhaiten se, että sellaista ei ollut. Yhdistyksen kokouksia pidettiin Kaarinassa ja Ruskolla, jossa perustajajäsenet asuivat. Toiminnan käynnistyttyä toimintaympäristön toivottiin laajenevan ulkomaille koska erääksi yhdistyksen toimintamuodoksi suunniteltiin ulkomaisten harjoittelupaikkojen välittämistä suomalaisille opiskelijoille ja ensimmäistä avustuskohdetta kaavailtiin myös ulkomaille.

2.2 Toimijat ja käytössä olevat resurssit

Kehittämistyön toteutuksesta vastaavat toimijat, jotka liittyvät läheisesti ja keskeisesti kehittämiseen sen eri vaiheissa (Salonen 2013, 21). Tämän työn keskeisiksi toimijoiksi lukeutuivat yhdistyksen perustajat, hallituksen jäsenet, joita oli lisäkseni kaksi. Toiminnan käynnistyessä, yhdistyksen jäsenmäärän kasvun myötä, toivottiin aktiivisten toimijoiden lisääntyvän. Kehittämistyöhön liittyy myös verkostoitumista ja yhteistyötä, joko oman alan sisällä tai laajemmin sen ulkopuolella (Seppänen-Järvelä & Vataja 2009, 19–21; Toikko & Rantanen 2009b, 1; Vilkkä 2015, 24–25). Yhdistyksen käynnistymisen

myötä kehittämistyöhön toivottiin liittyvän erilaisia yhteistyötahoja, joko virallisen toiminnan käynnistämiseen tai tarkoituksen mukaiseen toimintaan liittyen.

Alla oleva kuvio esittää kehittämistyöhön osallistuvia tahoja ja niiden välisiä suhteita. Toimeksiantaja kehittämistyölle oli Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry:n hallitus. Roolikseni sovittiin työn toteuttaminen hallituksen valtuuttamana ja ohjeistamana, sekä puheenjohtajan roolissa myös toiminnan luotsaaminen ja yhteistyön toteuttaminen. Yhteistyötahot muodostuivat yhdistyksen tarkoituksen mukaisen toiminnan käynnistämiseen liittyvistä toimijoista, kuten avustuskohdeesta. Kehittämistyön etenemisen osalta tuukseni ja ohjaajikseni tulivat opiskelijoista koostuva tutorryhmä sekä kehittämistyötä ohjaava opettaja. Kehittämistyön raportin tekeminen oli vastuullani.

Kuvio 1. Kehittämistyön organisaation kuvaus.

Käytössä olevat resurssit olivat aluksi vain hallituksen jäsenet ja työpanokseni. Oma ajallinen panostukseni kehittämistyöhön tarkoitti työn sekä opiskelun lomassa tehtävää käynnistystyötä. Kehittämistyöstä ei arvioitu muodostuvan kustannuksia. Kehittämistyö tehtiin vapaaehtoisuuteen perustuen ja vapaaehtoisuudella.

2.3 Kehittämistyön tavoitteet ja kehittämistehtävät

Kehittämistyössä on keskeistä näkökulman valinta (Toikko & Rantanen 2009a, 49). Tämän kehittämistyön tarkoituksena oli perustetun ja rekisteröidyn yhdistyksen toiminnan käynnistäminen hallituksen linjaamien toimien kautta.

Kehittämistyössäni oli nähtävissä eritasoisia tavoitteita (Heikkilä ym. 2008, 56–57). Yhdistyksen tasolla tavoiteltiin toiminnan konkreettista käynnistymistä yhdistyksen tarkoituksen mukaisesti, mikä tarkoitti avuntarpeessa olevien ihmisten auttamista ja auttamisalustan tarjoamista myös muille halukkaille henkilöille. Se vaati aikaa, keskittymistä, monien uusien asioiden selvittämistä ja opettelua. Yhdistys tavoitteli myös tunnettavuutta toiminnan käynnistymisen myötä. Tavoitena näkökulma laajeni yhdistyksen toimintaperiaatteiden mukaisesti yhteistyötahojen löytymiseen, millä auttaminen mahdollistetaan. Väliaikaisiksi tavoitteiksi muodostui opiskelijoiden kansainvälistymisosaamisen tukeminen ulkomaan harjoittelupaikkatarjonnan avulla sekä opiskelijoita vastaanottavien tahojen hyötyminen suomalaisesta korkeakouluosaamisesta.

Kehittämistyön taustalla vaikuttaa aina erilaisia intressejä ja niiden tasoja voi olla useita (Kirjonen 2009, 118–119). Henkilökohtaisella tasolla intressit löytyivät tarpeestani tehdä kehittämistyö opintoihini liittyen. Yhdistyksen perustaminen liittyi haluuni auttaa ja vaikuttaa auttamistapoihin sekä -toimintaan. Yhdistyksen perustaminen ja siihen liittyvät toimet ja vaatimukset vastasivat tarpeeseeni monipuolistaa osaamistani ja kehittyä koulutuksen kompetenssien mukaisesti. Hyväntekeväisyys, yhdistystoiminta, toiminnan käynnistäminen, kansainvälisyys sekä yhteistyö liittyvät sekä sosionomin (AMK), että sosionomin (YAMK) kompetensseihin (Helminen 2014). Ylemmän asteen tutkinnossa korostuvat yhteiskunnallinen osaaminen, tutkimuksellinen kehittämistoiminta sekä johtamisosaaminen, joista tavoittelin erityisesti kansainvälisyyttä, tutkimuksellisuuden ymmärtämistä kehittämisessä sekä kehittämistoimintaa uudessa ympäristössä. (Rouhiainen-Valo ym. 2010, 23–26.)

Yhdistyksen perustajien tasolla näkyivät samat intressit kuin henkilökohtaisella tasolla: halu auttaa ja vaikuttaa toiminnan sisältöön ja toimintatapoihin sekä avuntarpeen kohdistamisessa ei-profiloidusti. Vahvoina intresseinä olivat myös avuntarvitsijoiden sekä yhteistyössä toimivien henkilöiden kuuleminen toimintamuodoissa. Emme halunneet si-

toutua ehdolliseen auttamiseen, emmekä myös tukea sellaista auttamista, jolla passivoidaan yksilöitä. Intressit olivat sekä omaan tahtoon, oppimiseen ja vaikuttamiseen liittyviä, mutta myös avuntarvitsijoiden ja auttajien näkökulmaan liittyviä.

Kehittämishankkeeni kehittämistehtävät muodostuivat tavoitteiden mukaisesti seuraaviksi:

1. Laaditaan yhdistyksen ensimmäisen toimintavuoden toiminta- ja taloussuunnitelma.
2. Käynnistetään yhdistyksen toiminta suunnitelman mukaisesti.

3 YHDISTYKSET OSANA KANSALAISSYHTEISKUNTAA

3.1 Kansalaisyhteiskunta käsitteenä

Kansalaisyhteiskunta muodostuu kansalaistoiminnasta. Sillä tarkoitetaan yksilön aktiivista ja itsestä poispäin suuntautuvaa toimintaa, joka kohdistuu muiden hyväksi, yhdessä tehden ja vapaaehtoisuuteen pohjautuen (Harju 2016). Kansalaistoimintaa määrittää yksi seuraavista piirteistä: toiminta on muodollisesti organisoitua ja pysyvää, toiminta on erillistä kunnan ja valtion toiminnasta, toiminta on voittoa tavoittelematonta, itsehallinnollista tai työskentely perustuu pääasiassa vapaaehtoisuuteen, jota ei korvata taloudellisesti ja palkatun henkilöstön määrä on vähäinen. Kansalaisella tarkoitetaan suomalaisen yhteiskunnan jäsentä. (Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö 2016.)

Kansalaisyhteiskunta käsite muotoutui eri aikakausien käsitysten mukaan siitä, millainen on sivistynyt yhteiskuntatoiminta. Kansalaisyhteiskunnan ajatellaan tarkoittavan ihmisen vapaan toiminnan aluetta tai kaikkea taloudellista, sosiaalista ja uskonnollista toimintaa. Se on jotain perheen ja valtion välimaastoon sijoittuvaa toimintaa, joka suojaa demokratiaa ja ehkäisee vallankäyttöä. Käsite on samanaikaisesti sosiaalinen, poliittinen, omaa etua tavoitteleva, yhteistoiminnallinen sekä moraalisten asenteiden oppimisympäristö, jossa ihminen on aktiivinen toimija. (Konttinen 2016a.)

Kansalaisyhteiskunta käsitetään useimmiten yhteiskunnan yhdeksi sektoriksi, kolmanneksi sektoriksi¹, jonka tehtävä on tasapainottaa julkista ja markkinasektoria (Matthies 1996, 11–14; Anheier 2014, 4). Julkiseen sektoriin lasketaan kuuluvaksi valtion ja kuntien toiminta sekä näiden alaisuudessa toimivat yhteisöt, kuten yliopistot, kela ja kuntayhtymät (Tilastokeskus 2016). Markkinasektorilla tarkoitetaan talousjärjestelmää, jossa hinta muodostuu vapaan kysynnän ja tarjonnan mukaan (Kielitoimiston sanakirja 2016). Se on voittoa tavoittelevaa yritysten toiminta-aluetta (Helander 1998, 24). Sektori sanana tarkoittaa sellaista toiminta-aluetta, mikä on suhteellisen itsenäinen toimintalogiikaltaan ja järjestäytynyt yhteiskunnassa (Konttinen 2016b).

¹ 1970-luvulla yhteiskunnan jäsentäminen vain julkiseen ja markkinasektoriin ei kuvannut enää yhteiskunnan monimuotoisuutta. Näiden lisäksi muodostui toisenlaisen toiminnan kenttä, yleishyödyllisyyden (Non profit) alue, jota alettiin kutsua kolmanneksi, ei-valtiolliseksi (non governmental organizations = NGO) sektoriksi. (Matthies 1996, 11–14; Anheier 2014, 4.)

Kolmatta sektoria luonnehditaan myös väljemmin välitasoksi. Terminä tämän koetaan kuvaavan paremmin eri toimijoiden välistä vuorovaikutusta markkinoiden, julkisen sektorin ja lähiyhteisöjen välillä sekä ylipäätä koko kenttää. Välitaso tekee kolmannen sektorin käsitteestä joustavamman ja sallii alueen sisällä tapahtuvan luovuuden sekä muutoksen. Organisaatiot saavat toisiltaan vaikutteita ja yhdistelevät niitä toisiinsa. Tästä muodostuu nimikin välitaso. (Matthies 1996, 11–14; Anheier 2014, 4.)

Neljäntenä sektorina voidaan määritelmästä riippuen ottaa esille perhe ja yksilöt tai poliittinen vuorovaikutus. Perheen ja lähipiirin tekemän työn aliarvioiminen Suomessa kuvastaa Harjun (2003, 17–18) mukaan yhden resurssisektorin mitätöimistä. Perheyhteisöt hoitavat työssäkäynnin lomassa lähes kaiken kotiin, remontoimiseen sekä puutarhaan kuuluvat tehtävät itse verrattuna esimerkiksi englantilaiseen tai ranskalaiseen kulttuuriin, joissa kotityöt hoidetaan ulkopuolisen avun turvin.

Kuvio 2. Yhteiskunnan päätoimintalohkot (Harjun muokkaama Heikkalan kuvio 2016).

Yllä oleva kuvio esittää edellisissä kappaleissa kuvattua sektorimallia. Kansalaisyhteiskunta, valtio ja markkinasektori täydentävät toisiaan hyvinvoinnin tuottamisessa. Pieni kolmio suuren kolmion sisällä kuvaa välitason maastoa, joka ei ole lokeroitunut niin tiukasti kuin kuvio antaa ymmärtää. Tässä kuviossa ei ole huomioitu neljättä sektoria, jonka voisi liittää osaksi ei-muodolliseen osioon.

Lähtökohtaisesti sektorit ovat keskenään vuorovaikutuksessa, muuttuvia ja niiden rajat ovat häilyviä. Tätä kuvastaa esimerkiksi yhdistysten mahdollisuus yritysmäiseen toimintaan sekä lailla asetetut yhteiskunnallista tehtävää hoitavat yhdistykset. Kansalaisyhteiskunta on kansalaisten ryhmittymistä toimimaan yhdessä heille tärkeiden asioiden puolesta joko virallisesti tai epävirallisesti. Se on sosiaalisuutta, yhteiskunnallisuutta, innovointia ja poliittista osallistumista mahdollistava tila, joka perustuu tekijöiden autonomiaan ja omaehtoisuuteen. (Seppo 2013, 5.)

Kansalaisyhteisötoiminta muodostuu erilaisista kansalais- ja järjestötoimijoista, jotka organisoituvat pääasiassa yhdistyspohjaisesti. Ne toimivat monessa yhteiskuntamme alueella ja enenevästi myös kansainvälisesti. (Saukkonen 2016.) Näihin toimijoihin lasketaan kuuluvaksi muun muassa säätiöt, vapaa sivistystyö sekä erilaiset kerhot ja klubit. Evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko eivät täytä kansalaisyhteiskuntaan kuulumisen tunnuspiirteitä, koska niiden toiminta perustuu omiin lakeihin ja veronkanto-oikeuteen. Ammattiyhdistykset sekä puolueet organisoituvat yhdistyksinä ja toimivat jäsen- ja vapaaehtoisuuspohjalta täyttäen näin kansalaisyhteiskuntaan kuulumisen kriteerit. Osuuskunnista kansalaisyhteiskunnan toimijoiksi lasketaan vain pienimuotoinen osuustoiminta, jossa voitontavoittelu ei ole päätarkoitus. (Harju 2016.)

Kansalaisyhteiskuntaan liittyvä käsitteistö on monipuolista. Järjestö ja yhdistys tarkoittavat henkilöiden tai yhteisöjen jotain tarkoitusta varten muodostettua yhteen liittymää tai organisaatiota. Kansalaisjärjestö on valtiosta riippumaton yhdistys ja taas kansalaisyhteiskunta käsittää kaikki kansalaisten vapaaehtoisuuteen pohjautuvat järjestäytyneet toiminnot. Kansalaisyhteisö -käsitettä ei sellaisenaan löydy, mutta yhteisö tarkoittaa ryhmää, joka koostuu toisiinsa liittyneistä ihmisistä. Se pitää sisällään sekä perheyhteisöt, että yhdistykset. (Suomisanakirja 2016a.) Käytän tässä työssä synonyymeinä sanoja järjestö ja yhdistys.

3.2 Yhdistystoiminnan kehittyminen Suomessa

Yhdistykset ovat muodollisesti järjestäytyneitä liikkeitä jonkin yhteisen toiminnan tai intressin vuoksi. Ne eivät ole yhteiskunnallisen toiminnan vastakohtana, vaan kyse on eri tavalla järjestäytyneestä toiminnasta. Toisinaan yhdistykset ovat vaihtoehtoisia toimijoita julkiselle sektorille, joskus ne täydentävät toimintaa, mutta tavallisesti ne ovat jokin vaihe yhteiskunnallisessa kehityksessä. Ne voivat ilmentää toiminnassaan uudistusmielisyttä, yhteiskunnallista kritiikkiä tai jopa protestia. (Siisiäinen 1996, 33.)

Yleisesti ottaen yhdistystoiminnan syntymistä ja kehittymistä tarkastellaan suhteessa kansakunnan kehittymiseen koska niiden välinen suhde on erottamaton. Yhdistykset ja järjestöt ovat kiinteässä suhteessa valtioon niin poliittisesti kuin rahoitusmallienkin vuoksi. Valtion ja järjestöjen suhde vaihtelee yhteiskunnan muuttuessa. Järjestöt hoitavat eri aikoina eri tehtäviä, osittain itse valikoiden, osittain annettuina ja osittain muutoksen vaikuttaa julkisen sektorin kulloinenkin taloustilanne. (Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö 2016.)

Yhdistystoiminnan katsotaan alkaneen hieman eri ajankohtina riippuen tulkitsijasta. 1500-luvulla alkanut ammattikuntalaitostoiminta loi perustan nykymuotoiselle yhdistystoiminnalle ja säännöstölle (Norri & Palsala vapaan sivistystyön yhteisjärjestön 2016 mukaan). 1800-luvun lopulla² erilaiset kansanliikkeet, kuten raittius- ja työväenliike, alkoivat ajaa yhteisiä asioita. Sittemmin rooli muuttui välittäjäorganisaatioiksi kansan ja hallinnon välille. Myöhemmin järjestöt mahdollistivat poliittisen toiminnan ja sosiaalipolitiikan kehittymisen sekä hyvinvointiyhteiskunnan syntymisen. Kansalaistoiminta vaikutti myös demokraattisen yhteiskunnan ja tasavaltaan perustuvan hallitusmuodon syntyyn. Järjestötoiminnasta muotoutui suomalainen kansalaisyhteiskunta, jota pidetään keskeisenä ja oleellisena inhimillisen toiminnan ytimenä. (Niemelä 2008, 21–22; Harju 2016; Siisiäinen & Kankainen 2016; Saukkonen 2016.)

Perustuslaillinen yhdistymisvapaus ja muut kansalaisoikeudet muodostuivat kulmakiviksi yhdistystoiminnalle (Helander 1998, 70). Suomen ensimmäinen yhdistyslaki säädettiin vuonna 1919 ja siitä alkaen on toiminut myös yhdistysrekisteri (PRH 2016). Muuten 1900-lukua leimasi viisi protestisykliä³, joiden aikana yhdistysten määrä nousi. Ensimmäiset syklit olivat poliittisesti aktiivisia sijoittuen suurlakon ja toisen maailman sodan väliseen aikaan. 1960–1970-luvut painottuivat nuorten liikehdintään: naisliike, ekologiset liikkeet ja talonvaltaajat toivat mielipiteensä esille. 1980-luvun alusta alkaneessa jaksossa tapahtui ensimmäisen kerran poliittisten yhdistysten romahdus ja niin sanotut elämäntapaliikkeet kokivat nousukautensa. Näitä ovat muun muassa harrastuksiin, luonnonsuojeluun, ympäristöön ja kulttuuriin liittyvät yhdistykset. (Siisiäinen 1996, 39–42.)

Vanhimmat yhdistykset olivat pääasiassa paikallisyhdistyksiä, jotka toimivat kansanterveyden, vammaisten, lasten ja nuorten hyväksi. Sittemmin yhdistykset profiloituivat

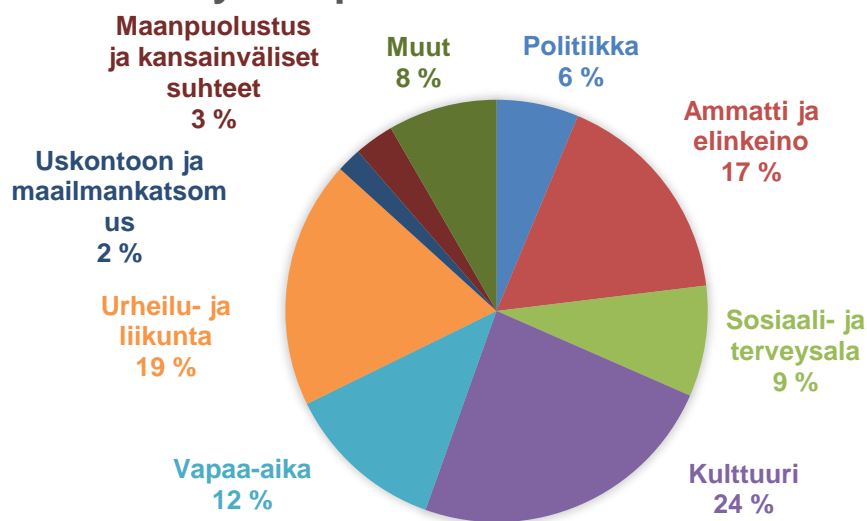
² Monet tänä ajankohtana syntyneistä liikkeistä ovat edelleen aktiivisesti toimimassa periaatteidensa mukaan. (Harju 2016; Siisiäinen & Kankainen 2016; Saukkonen 2016.)

³ Protestiliikkeet kehittivät merkittävästi yhdistystoimintaa. Niissä koulutettiin osaamista, mitä sittemmin hyödynnettiin muissa järjestöissä. (Siisiäinen 1996, 39–42.)

enemmän hyväntekeväisyyteen ja kohderyhmät laajentuivat. Päihde-, huume- ja työllisyysasioiden hoitaminen nousivat pinnalle sekä painopisteen muuttuminen ehkäisevään ja kuntouttavaan toimintaan. Uusiksi toiminnoiksi muotoutuivat erilaiset työllistämisen, kampanjoinnin ja varainhankinnan mallit. Laman vuosina 1990-luvulla, perustettiin Suomessa yli 2000 sosiaali- ja terveysalan yhdistystä. Samaan aikaan yhdistysten rooli sosiaalipoliittisena toimijana vahvistui. Vuonna 2005 yhdistykset työllistivät yli 4200 henkilöä. (Julkunen 2006, 119–120.)

Viimeaikaiset järjestökentän muutokset ovat siirtäneet painopisteen poliittisesta osallistumisesta kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikatoimintojen pariin. Pienten erikoistuneiden yhdistysten määrä on noussut ja vanhojen yhdistysten jäsenmäärät ovat kääntyneet laskuun. Pienet yhdistykset toimivat pienellä jäsenmäärällä sekä resursoinnilla, mutta ovat tutkimusten mukaan tehokkaita aktivoimaan jäseniään toimintaan mukaan. Ne ovat irrottautuneet poliittisesta vaikuttamisesta, jossa joukkovoimalla on tärkeä rooli. Yhteiskuntamme tarvitseekin sekä pieniä, että suuria järjestöjä ajamaan erilaisia intressejä. (Lattunen 2016; Siisiäinen & Kankainen 2016.)

Yhdistykset päätarkoituksensa mukaan

Kuvio 3. Yhdistykset päätarkoitukseluokittain 8.7.2016.

Suomalainen tapa organisoida yhteisöllinen toiminta yhdistysten kautta on ainutlaatuista. Meillä ei ole korvaavaa vaihtoehtoa yhdistystoiminnalle, mitä kuvastaa se, että Suomessa on paljon yhdistyksiä ja niissä toimivia jäseniä. (Lattunen 2016; Siisiäinen & Kankainen 2016; ks. myös national report – Finland 2016.) Yllä oleva kuvio esittää yhdistysten jakautumista päätarkoitukseluokittain heinäkuussa 2016. Se ei ole kaiken kattava

koska vasta noin puolet rekisteröidyistä yhdistyksistä on luokiteltu (V. Halme henkilökohtainen tiedonanto 6.10.2016). Suurin osa yhdistyksistä on kulttuurin ja liikunnan alan toimijoita. Sosiaali- ja terveysalan järjestöjä on 9 %, joihin käynnistettävä yhdistyksen kuuluu. Kaikkiaan Suomessa oli rekisteröityä kuluvaan vuoteen elokuussa yli 138 000 yhdistystä (PRH 2016). Näistä toimivia arvioidaan olevan noin 70 000 (Harju 2016). Yhdistyssektorin suuruutta kuvaa myös raha-automaattiyhdistys (2016, myöhemmin RAY) jakama rahamäärä, joka oli vuonna 2015 yli 300 miljoonaa euroa.

3.3 Kansalaisjärjestöjen yhteiskunnallinen merkitys

Kansalaisjärjestöjen roolia voidaan tarkastella kolmen näkökulman kautta riippuen siitä, mikä niiden rooli on suhteessa valtioon. Ensimmäisenä ryhmänä ovat palvelutuotantoon keskittyvät ja hyvinvointiyhteiskuntaa tukevat järjestöt. Näitä ovat muun muassa sellaisia palveluja tuottavat järjestöt, joita julkissektori ei tuota tai pysty tuottamaan tarpeeksi. Tähän ryhmään kuuluvat urheiluseurat ja muut konkreettiseen apuun tähtäävät yhteisöt. Edunvalvonta ja intressitoimijat ovat useasti asiantuntijaorganisaatioita ja poliittista muutosta hakevat toimijat ovat poliittisia järjestöjä tai ammattiyhdistysliikkeitä. (Seppo 2013, 8.)

Järjestöjen roolia voidaan tarkastella myös niiden yhteiskunnallisten tehtävien kautta. Järjestökenttä ilmentää kansalaisten ja yhteiskunnan vallitsevia arvoja, koska ihmiset kiinnittyvät arvojensa mukaisesti erilaisiin järjestöihin. Yhdistykset hallitsevat maata poliittisin keinoin. Tästä ovat esimerkkinä työmarkkina- ja talousjärjestöt, joiden kautta solmitut sopimukset koskettavat suurta osaa palkansaajista. Järjestöt vaikuttavat myös lainsäädännön kautta julkisen sektorin valmistelu- ja päätöksentekoon. (Helander 2001, 6–7.) Järjestön perustaminen on osa poliittista toimintaa (Demokratia 2016).

Yhdistysten toiminnalla katsotaan olevan kansalaiskasvatustehtävä, jolla tarkoitetaan yhteiskunnan jäsenten valmentamista kansalaisuuden asettamiin vaatimuksiin (Helander 2001, 7; Arola 2003, 4). Järjestöjen kautta yksilöt kiinnittyvät yhteiskuntaan ja oppivat demokratiaa⁴, koska yhdistysten hallinto perustuu demokraattiselle henkilö per ääni – ajatukselle. (Kontinen 2016a.; Lattunen 2016.) Järjestöillä on merkittävä rooli demokration ylläpidossa ja kehittämisessä (Virtanen & Näsi 2003, 167).

⁴ Demokratialla tarkoitetaan yksinkertaisesti vallan kuulumista kansalle (Hölttä 2013, 13).

Osallisuudella tarkoitetaan useimmiten henkilön omaa kokemusta ja tunnetta yhteenkuuluvuudesta. Osallisuus ja osallistuminen ovat välttämättömyys yhteiskunnan toimimisessa. (Rouvinen-Wilenius ym. 2011, 51.) Yhdistystoiminta sitoo yhteen ihmisiä ja lisää yhteisöllisyyttä koska lähellä toimiviin yhteisöihin on helppo liittyä. Niistä löytää merkityksellisyyttä ja sosiaalisia suhteita omaan elämään (Lattunen 2016). Osallisuutta tukevat laajat lakeihin perustuvat perus- ja osallistumisoikeudet (Hölttä 2013, 14–25).

Järjestöillä on erilaisia rooleja osallisuuden edistämisessä. Ne tuottavat ja jakavat tietoa ja edesauttavat palautteen antamista sekä kansalaisvaikuttamisen mahdollisuutta. Järjestöt mahdollistavat kansalaisten osallistumista toiminnan suunnitteluun huomioimalla ihmisten mielipiteitä. Ne mahdollistavat konkreettiseen toimintaan osallistumista, kuten kokouksiin, talkootöihin tai harrastustoimintaa. Päätösosallisuus taas kertoo ihmisen mahdollisuudesta olla mukana päätöksen teossa joko itseään tai aatettaan koskevassa asiassa. (Rouvinen-Wilenius ym. 2011, 52–54.)

Syrjäytyminen on vastakohta osallisuudelle. Se on sosiaalisten prosessin ulkopuolelle jäämistä. (Sajaniemi & Mäkelä 2014, 136–137.) Yhteiskunnan tasolla syrjäytyminen on yksi merkittävimpiä ongelmia. Sosiaali- ja terveysministeriön (2016) mukaan syrjäytyminen kasvattaa terveyseroja sekä eriarvoisuutta ja lisää yksilön kärsimystä.

Edunvalvonta yhteisen asian puolesta mahdollistuu joukkovoiman avulla. Lisäksi suuri jäsenmäärä mahdollistaa monipuolisen asiantuntijuuden ja kokemuksen. Edunvalvonta tapahtuu yleensä samalla tasolla kuin toiminta. Valtakunnan tason edunvalvonta tapahtuu valtakunnallisten järjestöjen kautta. Paikallisyhdistyksillä on tärkeä rooli paikallisessa edunvalvonnassa. (Helander 2001, 7–9; Demokratia 2016.) Esimerkiksi vammaisten ja pitkäaikaissairaiden edunvalvontaan erikoistuneet valtakunnalliset potilasjärjestöt valvoivat parhaimmillaan terveyden- ja sosiaalihuollon asiakaslakien toteutumista käytännössä tuomalla esille potilasnäkökulmaa ja potilaiden oikeuksia. (Suomen potilasliitto 2016.)

Edunvalvonnan sivutuotteena järjestökenttä haastaa julkisen sektorin kehittymään. Tämä tapahtuu juuri ajamalla kansalaisten etuja sekä muistuttamalla kansalaisten tarpeista. (Hokkanen 2014, 193.) Kansalaisjärjestöt pitävät esillä myös pienet erityisryhmät ja niiden tarpeet. (Vänttinen 2016.)

Suuri osa kansallisesta vapaaehtoistoiminnasta organisoituu yhdistysten kautta. Kansalaisyhteisöjen toiminta ulottuu valtiollisesta päätöksenteosta arkisiin toimiin, kuten harrastustoiminnan järjestämiseen (Harju 2016). Järjestöt liikuttavat vapaaehtoisuuteen perustuen suurta osaa suomalaisista, lapsista ikäihmisiin. Yksistään sosiaali- ja terveysalan järjestöissä toimi vuonna 2013 lähes puoli miljoonaa vapaaehtoista ja kokonaisuudessaan toiminnassa oli mukana lähes miljoona ihmistä (Soste 2016). Tämän lisäksi järjestöt muistuttavat vapaaehtoistyön tärkeydestä ja tuovat esille näkökulmaa, jossa kansalaisuudella ei tarkoiteta vain asiakassuhdetta yhteiskuntaan. Se pitää myös sisällään antamisen elementin. (Vänttinen 2016.)

Kansalaisjärjestöt ovat luoneet juuret kehitysyhteistyölle erilaisten lähetysseurojen kautta. Kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan karkeasti ottaen alikehittyneiden maiden avustamista ja kehittämistä länsimaiselle tasolle elintason suhteen. Humanitaarista ja epäpoliittista apua tarjotaan edelleen järjestösektorin välityksellä muun muassa valtion rahoittamien kehittämissyhteistyöhankkeiden avulla. Kehitysyhteistyö kuuluu nykyisin myös osaksi ulkopoliittikaamme. (Hintikainen 2011, 4–5; Leskinen 2011, 91.)

Hyväntekeväisyys on perinteistä järjestötoimintaa. Se on huonompi osaisten auttamista, yksilöllistä välittämistä ja huolenpitoa, mikä näyttäytyy ympäri maailman kaikissa uskonnoissa ja kulttuureissa. Hyväntekeväisyyden muotoja ovat muun muassa köyhyyden poistaminen, sairaiden, vanhusten ja vammaisten auttaminen sekä koulutuksen, uskontojen ja kulttuurien vaaliminen. (Anheier 2014, 8; Suomisanakirja 2016b; myös Philips 2007.)

Yhdistyksillä on tärkeä rooli vaalia perinteitä ja nähdä perinteiden historiallinen arvo. Tämä tapahtuu pääasiassa pyrkimällä vastustamaan liian voimakasta muutosta. Toisena äärilaitana järjestöillä on keskeinen rooli ideoinnissa ja hyvinvointijärjestelmän uudistamisessa. Suuri osa erilaisista yhteiskunnallisista ongelmista ja väestön avuntarpeista ovat ensin saavuttaneet vapaaehtoiset auttajat ja vasta sittemmin niistä on muotoutunut osa auttamisjärjestelmäämme. Tästä esimerkkinä ovat aikanaan uudistukselliset työttömyysvakuutus ja sairauskassa sekä ensi- ja turvakodit. (Helander 2001, 8; Vänttinen 2016.)

Järjestösektori kantaa vastuuta myös työllistämisestä. Yhdistysten toiminta sijoittuu useimmiten sellaisille toimialoille, joissa yritys- julkistoiminta ei ole työllistävää, mutta tukien avulla työllistäminen tuo hyötyä niin työttömälle, yhdistyksen toiminnalle kuin yhteiskunnallekin. (Helander 2001, 9.)

Vaikka yhdistykset lähtökohtaisesti syntyvätkin jäsenistöään varten, ne saattavat muuttua palveluntuottajaorganisaatioiksi ja ”julkisen palvelujärjestelmän jatkeiksi”. (Hokkanen 2014, 192–193.) Tällöin hyötyjinä eivät enää ole vain jäsenistö. Palvelut voivat kohdentua esimerkiksi ostopalveluna kuntalaisille tai suoraan yksityisille henkilöille. (Helander 2001, 8.) Palvelutuotannossa yhdistykset voivat toimia kilpailijoina, yhteistyössä tai täydentäen julkista toimintaa (Virtanen & Näsi 2003, 167).

3.4 Vapaaehtoistyön luonne

Käsittelen tässä kehittämistyössä vapaaehtoistoimintaa sekä vapaaehtoistyötä synonyymeinä. Se määritellään useimmiten kahden käsitteen kautta: vapaaehtoisuus ja palkattomuus, mutta se on myös kaikille avointa toimintaa, joka hyödyttää kolmatta osapuolta. (Yeung 2004, 53; Pessi & Oravasaari 2010, 7–9.) Vapaaehtoistyö ei ole sama asia kuin järjestötoiminta, vaikka se organisoituukin yleensä jonkin tahon kautta ja on yksi tärkeimmistä järjestötoiminnan osa-alueista. Vapaaehtoisella voidaan tarkoittaa jäseniä, luottamushenkilöitä tai toimintaan osallistuvia henkilöitä. (Nylund & Yeung 2005, 15; Häyrynen 2015, 41.) Vapaaehtoistyö tapahtuu aina jostakin kontekstista käsin: naapurustosta, tapahtumasta tai kunnasta (Harju 2005, 58).

Vapaaehtoistoiminta on käsite inhimilliselle ja vapaaehtoisuuteen perustuvalla työllä⁵ (Nylund & Yeung 2005, 14). Se on ihmisten välistä tukea ja vastuun kantoa (Harju ym. 2001, 7). Se voi ilmentyä monella eri tavalla, kuten suoraan auttamisena, talkootyönä, oma-apuna, vertaistukena tai hyväntekeväisyytenä. Oma-avulla tarkoitetaan muun muassa erilaisia omais- ja läheisryhmiä sekä erilaisia riippuvuuksiin tai sairauksiin kohdennettuja ryhmiä. Vertaistoiminta on vapaaehtoistyötä, jossa kokemusmaailma eroaa auttamisen lähtötilanteesta; vertaistoiminnassa yhdistää kokemukset, vapaaehtoisuudessa lähtökohdat ovat toiset. (Julkunen 2006, 121–122; Hokkanen 2014, 191–194.)

Vapaaehtoistyöllä katsotaan olevan kaksi yhteiskunnallista tehtävää. Vapaaehtoisten työpanos tuo yhteiskuntaamme huomattavan sosiaali- ja terveyspalveluja täydentävän lisäresurssin ja tarjoaa osallistumisen mahdollisuuksia myös niille yhteiskunnan jäsenille, jotka eivät pysty sairauden, iän tai jonkin toiminnan vajeen kautta kiinnittymään yhteiskuntaan. Vapaaehtoistyö on myös puhtaasti välittämistä, mitä ei saa verrata ammatilliseen työhön. (Mykkänen-Hänninen 2007, 6–10; Hokkanen ym. 2014, 8.)

⁵ Vapaaehtoisten sosiaalisesta profiilista myös Musick & Wilson 2008.

Vapaaehtoistoimijuus sisältyy periaatteellisella tasolla kansalaisyhteisö -käsitteeseen. Henkilöt voivat liikkua sekä vapaaehtoistojoina, että palveluiden käyttäjinä ilman velvollisuuksia ja osallistumisen pakkoa. Vapaaehtoiset saattavat kuitenkin sitoa itsensä moraalivelvoitteen kautta tiukasti kiinni hyviksi kokemiinsa intresseihin. (Hokkanen 2014, 191–194.)

Vapaaehtoistyössä on noussut esille uusia piirteitä⁶. Pitkäjänteisen auttamisen rinnalle on noussut niin sanottu episodinen vapaaehtoisuus. Se on hetkellistä auttamisintoa, päätävävapaaehtoisuutta. Tästä esimerkkinä ovat erilaiset luonnon katastrofien aiheuttamat auttamispiikit. Toisena suuntauksena ovat erilaiset yritysten vapaaehtoistoimintaprojektit, jotka kohdentuvat sosiaalisen tuen jakamiseen tai yhteisölliseen palvelutoimintaan. Työnantaja antaa työntekijöille työaikaan vapaaehtoistyöhön ja saa itselleen taidollisesti ja asenteellisesti kehittyviä työntekijöitä. Virtuaalivapaaehtoisuus on vapaaehtoistoimintaa, joka tapahtuu teknologiavälitteisesti, esimerkiksi neuvoja antamalla internetissä. Neljäs nouseva trendi on kansainvälinen vapaaehtoisuus, jossa yhdistetään oma matkustusinto ja kielitaidon kohentaminen auttamiseen. (Nylund & Yeung 2005, 28–30; Julkunen 2006, 122–124.)

3.5 Vapaaehtoistyön merkitys yksilölle

Ihmiset motivoituvat vapaaehtoistyöhön eri syistä. Osa ihmisistä motivoituu vapaaehtoistyöhön puhtaasti auttamisen halusta, osan toimintaa leimaa oman edun tavoittelu. Ylipäätää vapaaehtoistyö koetaan kiinnostavana, miellyttävänä ja tyydyttävänä toimintana. Päämotiiveita on löydetty kuusi, joita ovat muun muassa sosiaalisuus, arvojen mukainen toiminta ja uraa edistävät motiivit. (Yeung 2004, 42–43; Konrath 2011; Pessi & Orava-saari 2011, 85; Marjovuori 2014, 20–21.)

Vapaaehtoistoinnalla on osoitettu olevan positiivinen vaikutus auttajan omaan hyvinvointiin. Syynä tähän ovat auttajan hyvän tekemisen yhteys ihmisen kolmeen psykologiseen perustarpeeseen, joiden tyydyttyminen selittää pitkälti yksilön hyvinvoinnin kokemukset. Nämä ovat vapaaehtoisuus, kyvykkyys ja yhteenkuuluvuuden tunteet. Vapaaehtoisuudella tarkoitetaan ihmisen valinnan- ja toiminnan vapautta sen suhteen, mihin hän sitoutuu ja mitä tekee. Kyvykkyys on tunnetta siitä, että osaa ja saa aikaan jotain.

⁶ Kriittisiä näkökulmia vapaaehtoistyöhön Graham & Stebbins 2004.

Yhteenkuuluvuus on tunnetta keskinäisestä välittämisestä, kun olemme muiden ihmisten seurassa. (Martela 2014, 48–50.)

Sen lisäksi, että sosiaalinen liittyminen lisää ihmisen hyvinvoinnin kokemista, yhteisöllisyys välittää voimavaroja muidenkin hyväksi (Uusitalo-Malmivaara 2014, 18–21; Ruuskanen 2016). Ihminen löytää merkityksensä sosiaalisten suhteiden kautta, joita leimaa vuorovaikutuksellisuus. Onnellisuuden tunnetta nostattaa mahdollisuus vaikuttaa toisten hyvinvointiin myönteisesti. Onnellisuus koostuu myötätunnosta ja siitä kumpuavasta ihmillisyydestä. Se lisää laadullisuutta yksilön elämässä, kuten iloisuutta, uuden oppimista, taitojen ylläpitoa ja tyytyväisyyttä. Tutkimusten mukaan myötätuntoiset ihmiset elävät onnellisempina, terveempänä, pidempään ja menestyvät työelämässä paremmin kuin ei-myötätuntoiset henkilöt. (Pessi 2014, 179–191.)

Sukupolvien ketju -vertailututkimus kartoitti tuottaako vapaaehtoistyö tai erilaisiin hyväntekeväisyyden muotoihin lahjoittaminen onnellisuutta ja hyvinvointia. Tutkimuksessa selvisi muun muassa, että suurten ikäluokkien vapaaehtoistyöhön osallistuneet, rahaa tai vaatteita lahjoittaneet, kokivat itsensä onnellisemmaksi kuin he, jotka eivät osallistuneet tai lahjoittaneet mitään. Nuoret olivat myös onnellisempia osallistuessaan vapaaehtoistyöhön, mutta tavaroiden tai rahan lahjoittamisella ei ollut heidän onnellisuuteensa merkitystä. Kaikkiaan tutkimus osoitti, että mitä intensiivisemmin osallistui auttamiseen, sitä onnellisempia auttajat olivat. (Tanskanen & Daniesbacka 2015.)

Myös Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2013–2014 toteutettu aktiivisen ikääntymisen tutkimus sisälsi samansuuntaisia huomioita. Ikääntyvät ihmiset kokivat onnellisuutta ja hyvinvointia voidessaan olla hyödyksi toisille ja osallistuessaan yhteisölliseen toimintaan. Lisäksi yhteisöllisyys edesauttoi terveyttä, pidensi elinikää ja vaikutti positiivisesti mielialaan. (Salonen 2015, 68–69.)

RAY tukee – barometri tutki joulukuun 2015 ja maaliskuun 2016 välisenä aikana järjestötoimijoiden osallistumisen syitä sekä kokemuksia toiminnan hyödyistä. Kyselyn mukaan 42 % henkilöistä oli lähtenyt toimintaan mukaan tutustuakseen uusiin ihmisiin ja noin 90 % koki myös löytäneensä uusia ystäviä. Lähes 40 % vastanneista lähti toimintaan mukaan auttaakseen toisia. Mielekäs tekeminen sekä uuden oppiminen nousivat motiiveina esille. (Kontkanen 2016.)

4 YHDISTYSTOIMINNAN KÄYNNISTÄMINEN

4.1 Yhdistys toiminnan organisointimallina

Yhdistystoiminnan perusta Suomessa nousee perustuslaista, jossa määritellään, että jokaisella kansalaisella on kokoontumis- ja yhdistymisvapaus. Yhdistyksen perustamiseen ei tarvitse olla lupaa ja yhdistykseen voi kuulua tai olla kuulumatta oman tahdon mukaisesti. Kaikille on mahdollisuus järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä järjestäytyä ammatillisesti tai muiden etujen valvomiseksi. Yhdistyksestä on oikeus erota. (Suomen perustuslaki 731/1999, § 13.)

Yhdistyslain (503/1989, § 1–35) mukaan yhdistyksellä tarkoitetaan sellaista vähintään kolmen hengen yhteenliittymää, joita yhdistää yhteinen aate, toiminta on voittoa tavoittelematonta sekä lain ja hyvien tapojen mukaista. Aatteellisuus käsitetään yhdistysten osalta laaja-alaisesti. Se voi olla aatesuunnan edistämistä, tietyn ryhmän edunvalvontaa, palvelujen tuottamista tai hyväntekeväisyyttä. (Loimu 2013, 10–11; Paasolainen 2013, 10.)

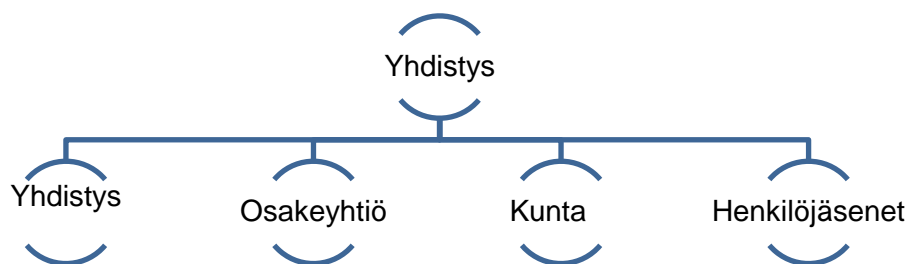
Aatteelliseen yhdistystoimintaan ei lasketa kuuluvaksi sellaisia julkisoikeudellisia yhdistyksiä, jotka hoitavat julkisia tehtäviä lainsäädäntöön perustuen. Näitä ovat muun muassa Suomen Punainen Risti, kalastuskunnat ja metsänhoitoyhdistykset Näiden yhdistysten osalta ei myöskään noudateta yhdistyslakia. (Loimu 2010, 28.)

Yhdistys muodostuu siihen kuuluvista jäsenistä, joka voi olla henkilö tai toinen yhteisö, kuten yhdistys, säätiö tai osuuskunta. Yhdistyksen jäsenyyden vaatteet määritellään yhdistyksen säännöissä ja ne voivat olla hyvinkin erilaiset riippuen yhdistyksen tarkoituksesta. Yleensä jäsenyys syntyy hakemuksesta, jonka yhdistys päättää hyväksyä. Jäsenyyden lajeja ovat muun muassa varsinainen jäsen, kannatus- ja kunniajäsen. (Välke & Miettinen 2013, 17–19.)

Jäsenillä on oikeus osallistua yhdistyksen toimintaan. Heillä on oikeus äänestää, vaatia äänestystä ja käyttää puheoikeutta. Näiden lisäksi jäsenillä on oikeus tutustua yhdistyksen asiakirjoihin, tehdä aloitteita ja saada yhdistyksen palveluja. (Yhdistysten hyvä hallintotapa – suositus 2015, 4–12.) Jäsenillä on myös velvollisuuksia. Heidän tulee maksaa jäsenmaksunsa ja toimia niin, ettei se vahingoita yhdistystä. (Loimu 2010, 51–57; Loimu 2013, 26–39.)

Yhdistyksen jäsenten vallankäyttö kulminoituu yhdistyksen kokouksissa tehdyissä päätöksissä. Kokoukset kutsutaan kokoon yhdistyksen sääntöjen mukaisesti. Riippuen yhdistyksen koosta ja toiminnasta, kokouksia voi olla erilaisia ja kohdentua eri asioihin. Pakollisia kokouksia on yksi, vuosikokous, mikä on avoin koko yhdistyksen jäsenistölle. Siinä päätetään yhdistyksen sääntöjen määrittelemiä asioita, kuten yhdistyksen toimintalinjat. (Välke & Miettinen 2013, 14–16; Ollikainen & Raittinen 2016, 5.)

Yhdistysten organisaatorakenteissa on vaihtelua sen mukaan, miten laajaa toiminta on ja miten se on koettu tarkoituksenmukaiseksi järjestää. Pienet yhdistykset edustavat yleensä sellaista toimintamallia, jossa yhdistyksen jäsenistö koostuu pelkästään henkilöjäsenistä. Yhdistyksen jäsenistö voi myös muodostua sekamuotoisesti eli jäsenpohja koostuu eri oikeushenkilöistä, kuten kunnista, seurakunnista, osuuskunnista ja/tai henkilöjäsenistä. (Loimu 2010, 29.) Alla oleva kuvio esittää tällaista sekamuotoista mallia.

Kuvio 4. Sekamuotoinen jäsenpohja (mukaillen Loimu 2010, 29).

Liitto-mallista puhutaan silloin kun samaa intressiä ajavat yhdistykset luovat yhdistyksen ajamaan jäsenyhdistysten etuja. Liitot voivat muodostaa vielä laajemman organisaation, mitä kutsutaan keskusliitoksi tai keskusjärjestöksi. Näistä esimerkkinä ovat työmarkkinajärjestöistä Akava ry sekä urheilujärjestöistä SLU ry. (Loimu 2010, 30–31.)

Suomessa suurin osa yhdistyksistä on rekisteröity PRH:n viralliseen yhdistysrekisteriin. Rekisteröitymisen myötä yhdistyksestä tulee itsenäinen oikeushenkilö ja se saa oikeuskelpoisuuden. Oikeuskelpoisuus antaa yhdistykselle muun muassa oikeuden tehdä sitoumuksia ja sopimuksia, ottaa vastaan lahjoituksia, järjestää julkisia tilaisuuksia ja rahankeräyksiä sekä toimia ulkomailla. (PRH 2016.) Rekisteröiminen poistaa yhdistyksen jäseniltä henkilökohtaisen vastuun yhdistyksen velvoitteista (Suomen perustuslaki 731/1999, § 6). Yhdistys voi toimia myös rekisteröimättömänä. (PRH 2016.) Tässä kehittämistyössä käsittelemme yhdistystoimintaa rekisteröidyn yhdistyksen näkökulmasta.

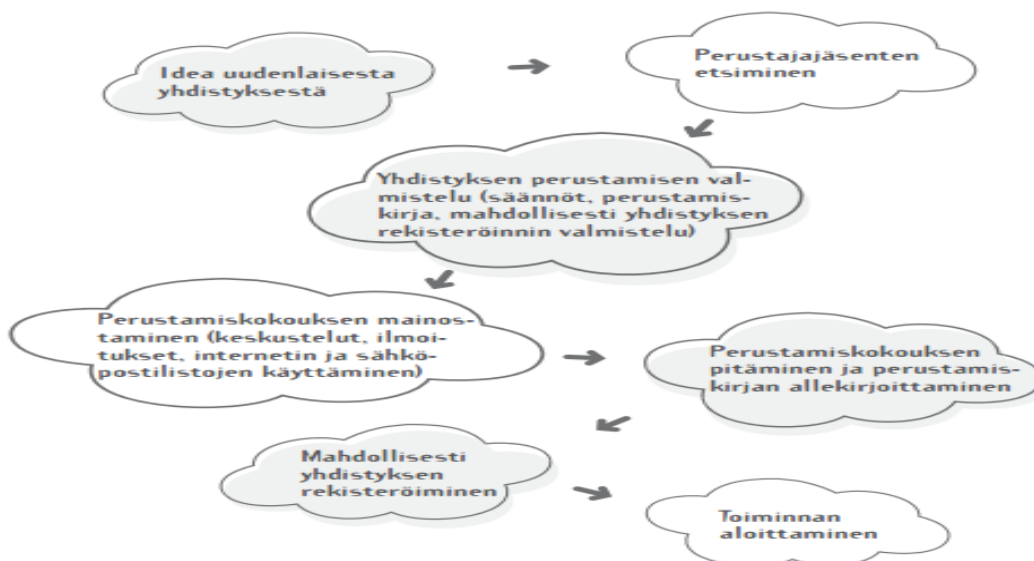
Rekisteröidyn yhdistyksen tulee olla toiminnaltaan järjestäytynyt. Sen pitää toimia sääntöjen ja lakien mukaisesti. Talous ja hallinto tulee hoitaa asianmukaisesti. Yhdistyksen yhteisesti valittu hallitus edustaa yhdistystä ja vastaa toiminnan lainmukaisuudesta. Yhdistyksen tulee nimetä toiminnan- tai tilintarkastaja, jonka tehtävänä on tarkastaa yhdistyksen talous ja hallinto sekä tehdä tästä tarkastuksesta kertomus tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Yhdistyksen kokoukset tulee kutsua kokoon ja pitää sääntöjen mukaisesti. Kokouksissa tehdyistä päätöksistä pitää laatia allekirjoitettu pöytäkirja. (Yhdistyslaki 503/1989, § 10–38.)

Yhdistysten toiminnan rahoitusmuodot vaihtelevat yhdistyksen tarkoituksen mukaisesti. Pienillä yhdistyksillä tulopohja saattaa olla kirpputorimyynnissä ja jäsenmaksuissa, kun taas apurahasäätiöt saattavat rahoittaa toimintaansa sijoitustoiminnalla. (Perälä & Perälä 2006, 253.) Suomessa yhdistysten virallisen rekisteröitymisen runsaus johtuu osittain yhdistysten rahoitusmalleista, jotka suosivat virallisia organisaatioita. Yhdistykset saavat rahoituksensa pitkälti erilaisilla toiminta- ja projekti avustuksilla sekä RAY:n tuilla. Palveluiden myynti on myös osa rahoitusmallia ja useimmiten palveluiden ostajana on kuntasektori. Rahoitusmallit vaikuttavat yhdistystoiminnan kohdentumiseen: sitä tuetaan, mistä maksetaan. (Julkunen 2006, 118–120.)

4.2 Yhdistyksen perustaminen ja toiminnan käynnistäminen

Yhdistyksen voi perustaa minimissään kolme yli 15-vuotiasta henkilöä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava täysi-ikäisiä ja heillä tulee olla kotipaikka Suomessa. Puheenjohtajalta edellytetään lisäksi maineen nuhteettomuutta ja hallinnassa olevaa omaa taloudenhoitoa. Ennen varsinaista yhdistyksen perustamista mietitään yhdistyksen tarkoitus ja tavoitteet, mitä ja mihin halutaan vaikuttaa. (Järjestöhautomo 2016.)

Jos yhdistystä ei ole tarkoitus merkitä rekisteriin, niin perustamisvaihe on varsin yksinkertainen, joskus lähes tunnistamaton. Tällainen esimerkki on esimerkiksi leirikoulun rahan keräys vanhempien avustuksella, josta ei varsinaisesti muodosteta yhdistystä, mutta toiminta on yhdistystoimintatyyppistä. Rekisteröitävän yhdistystoiminnan perustamisessa on kolme eri vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa samaan päämäärään sitoutuvat henkilöt pitävät perustamiskokouksen, jossa laaditaan yhdistyksen perustamiskirja sekä yhdistyslain mukaiset säännöt. (Loimu 2010, 33–34; Paasolainen 2013, 13–14.) Seuraavalla sivulla oleva kuvio esittää yhdistyksen perustamiseen liittyviä askelia, joita kuvataan tässä luvussa.

Kuvio 5. Kuvio yhdistyksen perustamistoimista (Rosengren & Törrönen 2013, 15).

Toisena vaiheena yhdistyksen perustamisessa on perusilmoituksen teko patentti- ja rekisterihallitukseen yhdistyksen rekisteröimiseksi. Yhdistysrekisteriasetus (506/1989) määrittää mitä tietoja PRH:lle tulee yhdistyksestä ilmoittaa. Perusilmoitukseen toimitetaan liitteenä yhdistyksen perustamisilmoitus ja säännöt. Kolmas vaihe on PRH:n kirjallinen ilmoitus yhdistykselle rekisteröimisestä. Yhdistys saa tässä vaiheessa virallisen rekisterinumeron. (PRH 2016.)

Yhdistyksillä on oikeus suunnitella ja järjestää toimintansa parhaaksi katsomallaan tavalla. Tätä kutsutaan sisäiseksi toimintavapaudeksi. Hyvin toimivalla yhdistyksellä on selkeitä tunnusmerkkejä: jäsenet tietävät miksi yhdistys on olemassa ja mitä tavoitteita sillä on. Jäsenien toiminta kohdistuu yhdistyksen tarkoitukseen ja jäsenet sitoutuvat toimintaan mukaan. Toisaalta jäsenien työpanosta arvostetaan ja heidän ajatuksiaan ja osallistumismahdollisuuksiaan kuunnellaan ja tuetaan. Hyvin toimiva yhdistys myös verkostoituu ja pyrkii kehittymään toiminnassaan. Yhdistyksen toiminta voidaan jakaa välttämättömään toimintaan, jota ovat muun muassa kokoukset, jäsen- ja varainhankinta sekä yhdistyksen näkyvyyden ja tunnettavuuden lisääminen, joka pitää sisällään tiedottamisen ja erilaisten tilaisuuksien järjestämisen. (Rosengren & Törrönen 2013, 18–19.)

Häyrinen (2015, 38) jakaa yhdistyksen toiminnan varsinaiseen toimintaan (tarkoituksen mukaiseen toimintaan) ja tukitoimintaan. Jälkimmäinen pitää sisällään talouden, hallinnon, johtamisen ja viestinnän, sekä vaikuttamisen, koulutuksen ja vapaaehtoistyön or-

ganisoimisen. Tämä jaottelu on kohtalaisen lähellä omaa ajatustani käynnistämisprosesseista, jossa kulkee rinnakkain kaksi osaprosessia: yhdistyksen tarkoituksen mukaisen toiminnan käynnistäminen ja virallisten velvoitteiden täyttäminen. Jälkimmäinen prosessi on samankaltainen eri yhdistyksissä virallisten velvoitteiden kautta.

Yhdistyksen tarkoituksen mukaisen toiminnan käynnistämisprosessi on hyvin erinäköinen eri toimintaa harjoittavissa yhdistyksissä. Hyväntekeväisyys, urheilu- ja kulttuuritoiminta vaativat erilaista toiminnan suunnittelua, rahoitusta ja toteutusta. Yhdistyksen toiminnan tarkoitus määrittää myös millaisia säädöksiä ja vaatimuksia toiminnassa pitää huomioida. Toiminnan käynnistämistä ohjaa kuitenkin yhdistyksen sääntöihin kirjattu perustehtävä siitä miksi yhdistys on olemassa (Yhdistystoimijat 2016). Yhdistyksen tarkoitusta vastaava toiminta voidaan jakaa kansalais- ja palvelutoimintaan. Kansalaistoiminta on jäsenistölle suunnattua yhdistystoiminnan harrastamista ja palvelutoiminta on kohdistettu toiminnan tarkoituksen mukaiselle kohteelle. (Häyrinen 2015, 38.)

4.3 Yhdistystoimintaan vaikuttavia säädöksiä

Käyn tässä luvussa läpi lainsäädännön näkökulmasta toiminnan käynnistämisessä huomioitavia asioita. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi kirjanpitolain velvoitteet täytyvät, kun toiminnan käynnistämisessä päätetään, miten kirjanpito yhdistyksessä järjestetään. Asiasisältö kohdistuu kehittämistyöni näkökulmasta tarvittavaan tietoon.

Yhdistyksen tulee pitää yhdistyslaissa (503/1989, § 11) määritellysti jäsenistään luetteloa, joka kattaa jäsenen nimen sekä kotipaikan. Henkilötietolain (523/1999, § 1–10.⁷) mukaan tästä luettelosta muodostuu henkilörekisteri, jonka rekisterinpitäjänä yhdistys toimii. Peruseriaatteena henkilötietojen käsittelyssä on, että asianomainen on antanut siihen lupansa ja tietoja käsitellään huolella. Henkilörekisterin pitäjän tulee laatia rekisteriseloste käsittelemistään henkilötiedoista sekä niiden käsittelystä ja suojauksesta.

Kirjanpitolaki (1336/1997) määrittää, että yhdistykset ovat kirjanpitovelvollisia. Saman lain mukaan kirjanpitoa tehdessä tulee noudattaa hyvää kirjanpitoa ja tiliä tulee pitää sillä tarkkuudella, että liiketapahtumista pystytään erottamaan menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niitä koskevat siirto- ja korjauserät. Laki määrittää myös tilikauden pituu-

⁷ Henkilötietolakia täydentää laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) ja laki sähköisen viestinnän tietosuojasta (516/2004).

den, tositteiden muodon ja pakolliset raportit. Kirjanpitoasetus (1339/1997) selventää tuloslaskelman kaavat yhdistyksille, taseen kaavan sekä tilinpäätöksen sisältöä ja vaadittavia liitteitä⁸.

Yleishyödyllisiä yhdistyksiä ja säätiöitä pidetään niin tärkeinä hyvinvoinnin tuottajina, että niiden toimintaa tuetaan erilaisin keinoin. Eräänä etuna yhdistyksillä on verotuksellinen erityiskohtelu, mikä näyttäytyy kevennettynä verovelvollisuutena tulo-, arvonlisä-, kiinteistö- ja tuloverotuksessa. Tämän panostuksen katsotaan tulevan takaisin monin veroin. Verotukseen liittyvät erityisyydet ovat kansainvälinen ilmiö, mutta niistä säädetään kansallisella tasolla. (Similä 2016, 9–12.)

Arvonlisävero on kulutusvero, mikä lisätään myytävän palvelun tai tuotteen myyntihinnan päälle (Vero 2016a). Aatteelliset yhdistykset ovat arvonlisäverovelvollisia, jos niiden toimintaa pidetään veronalaisena elinkeinotulona. Arvonlisäveroa ei tarvitse maksaa yleishyödyllisestä toiminnasta tai jos tavaran tai palvelun myynti jää alle 10 000 euroa tilikaudessa (Arvonlisäverolaki 1501/1993). Yleishyödyllisyydellä tarkoitetaan sellaista yhdistyksen toimintaa, joka tähtää aineellisesti, eettisesti tai yhteiskunnallisesti yleiseen hyvään, ei rajoitu tietyn henkilöpiiriin toimintaan eikä tavoittele taloudellista etua toimijoilleen (Tuloverolaki 1535/1992, § 22). Yleishyödyllisyyden toteutumista arvioidaan todellisen toiminnan, ei pelkästään sääntöjen kautta (Similä 2016, 13; Vero 2016b).

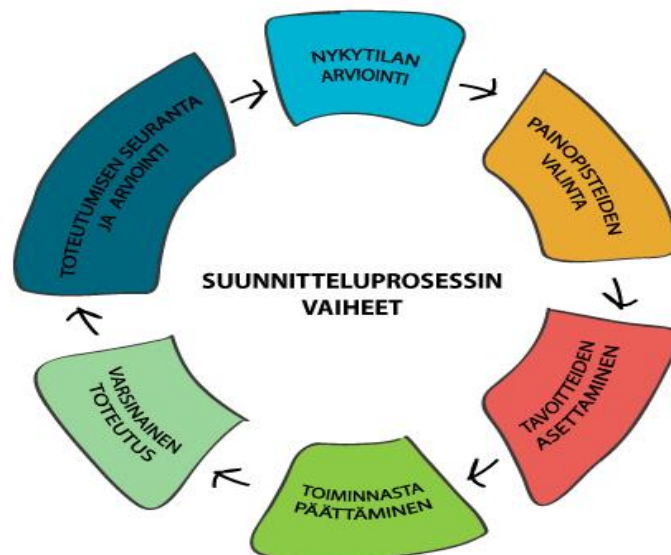
Perintö- ja lahjaverolaki (378/1940, § 2) määrittää aatteellisille yhdistyksille annettavat lahjoitukset perintö- ja lahjaverosta vapaaksi. Hallituksen esitys eduskunnalle 30.6.2016 uudesta perintö- ja lahjaverolaista ei vaikuttaisi muuttavan vanhan lain verovapauspykälää.

Rahankeräyksellä tarkoitetaan vastikkeetonta rahan pyytämistä, millä yleishyödylliset yhdistykset voivat rahoittaa toimintaansa. Rahankeräystä säätelee Suomessa lainsäädäntö, jonka tarkoituksena on mahdollistaa tämä toiminta ja samalla ehkäistä asiaton toiminta. Rahankeräykseen tarvitaan poliisiviranomaisen myöntämä keräyslupa, joka on voimassa määräaikaisesti. Rahankeräys on kaikkiaan erittäin tarkasti säännösteltyä toimintaa ja mahdollistetaan vain vakiintunutta toimintaa harjoittavalle yhteisölle. (Rahankeräyslaki 255/2006.)

⁸ Valtioneuvoston asetus (1753/2015) pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista täsmennetään lisäksi pienten toimijoiden kevennettyä kirjanpitovelvollisuutta. Edellä mainitut pien- ja mikroyritykset määritellään kirjanpitolaissa.

4.4 Toiminnan ja talouden suunnitteluprosessi

Toiminta- ja taloussuunnitelma toimii yhdistyksen tärkeimpänä ohjausvälineenä (Yhdistystoimijat 2016). Toimintasuunnitelma sisältää seuraavaksi tilikaudeksi suunnitellut yhdistyksen toiminnot, jotka perustuvat yhdistyksen perustamisvaiheessa määriteltyyn toiminnan tarkoitukseen. Taloussuunnitelma pitää sisällään rahoituksen suunnittelun kyseisille toiminnoille. (Perälä & Perälä 2006, 275; Investopedia 2016.) Menestyvä yhdistys suunnittelee toimintaansa asettamalla tavoitteita ja kehittää toimintaansa arvioimalla niitä. Suunnitelmallisuuteen ja menestyshakuisuuteen liittyvät myös toimintaympäristön seuraaminen, muutosten ennakointi sekä vuorovaikutuksellisuus sidosryhmiin. Yhdistyksen tulisi tunnistaa toiminnasta hyötyvät ihmiset ja selvittää heidän tarpeensa. Ihmiset pitäisi vielä tavoittaa ja heille tulisi tuottaa tarkoituksenmukaista toimintaa. (Häyrinen 2015, 38–39.)

Kuvio 6. Toimintasuunnitelmaprosessi (Yhdistystoimijat 2016).

Yllä oleva kuvio esittää tiivistetysti toiminta- ja taloussuunnittelun vaiheita. Ensinnäkin arvioidaan yhdistyksen nykytila, jonka perusteella valitaan yhdistyksen toiminnan painopistealueet. Painopistealueet konkretisoidaan tavoitteilla ja toimenpiteillä, joilla tavoitteet saavutetaan. Kun suunnitelma on hyväksytty yhdistyksen hallituksessa, se laitetaan käyttöön. Toimintakauden lopussa menneen kauden toiminta arvioidaan, laaditaan toimintakertomus ja palataan nykytilan kartoitukseen. (Yhdistystoimijat 2016.)

Toiminta- ja taloussuunnitelma laaditaan vapaamuotoisesti niin, että se kuvastaa yhdistyksen toimintaa. Hyvä suunnitelma sisältää yhdistyksen vision, joka kuvastaa tulevaisuuden tavoitetilaa. Yhtenä osiona suunnitelmassa avataan yhdistyksen toiminnan tarkoitus ja toiminta. Muina sisällöllisinä otsakkeina voidaan suunnitelmaan ottaa mukaan yhdistyksen uhkien ja voimavarojen kartoitus, tapahtumien suunnittelu, yhteistyön kuvaaminen sekä sisäiseen ja ulkoiseen viestintään liittyviä asioita. (Yhdistystieto 2016.)

Talousarviolla tarkoitetaan tilikaudeksi laadittua taloussuunnitelmaa. Se sisältää arviot yhdistyksen rahan käytöstä ja rahoitusmuodoista. Talousarvion rakenteen tulee noudattaa tuloslaskelman rakennetta, jotta tuloksen seuranta on selvempää ja seurattavat asiat pysyvät saman sisältöisinä koko tilikauden. Sen tulisi olla realistinen, mutta samalla tarpeeksi varovaisesti arvioitu. Yhdistyksen talousarviota laadittaessa pitää muistaa, että yhdistystoiminta ei saa tuottaa voittoa. Talousarvion laatimisesta vastaa yhdistyksen hallitus. (Kansalaisen käsikirja 2016.)

Toiminnan suunnittelussa on nykyisin hyvä ottaa huomioon sosiaalisen median (myöhemmin SOME) hyödyntäminen. Sillä tarkoitetaan internetin palveluja ja sovelluksia, jotka mahdollistavat eri käyttäjien välistä yhteydenpitoa sekä sisällön omaa tuotantoa. Näitä ovat esimerkiksi www-palvelut, Facebook ja YouTube. (Hintikka 2016.) SOME toimii hyvin asiakaspalvelun välineenä sekä sisäisessä ja ulkoisessa tiedon välityksessä. SOME tekee toiminnasta läpinäkyvämpää, haluttiin sitä tai ei. Avoimuudesta onkin alkanut muodostua normi toiminnalle. Avoimuuden on havaittu myös lisäävän eettistä toimintatapaa. (Isokangas & Kankkunen 2011, 7–27.)

Yhdistyksen toimintaa ja taloutta arvioidaan vuosittain jälkikäteen toimintakertomuksen avulla. Se on dokumentaatio kuluneen toimintakauden toiminnasta. Parhaimmillaan sen muoto mukailee toimintasuunnitelmaa ja sen perusteella voidaan todentaa historiallisesta perspektiivistä mitä kulloinkin yhdistyksessä on tehty. Toimintakertomuksessa arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, onnistumisia ja epäonnistumisia, jolloin siitä tulee toiminnan kehittämisen apuväline. Erityishuomiota tulee kiinnittää perusteluihin miksi tavoitteet eivät toteutuneet. Toimintakertomuksen rooli on myös tärkeä jäsenistöön päin. Se on valvonnan väline, minkä avulla jäsenet voivat arvioida toimintaa suhteessa tavoitteisiin. (Ngopulse 2016; Yhdistystoimijat 2016.)

5 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

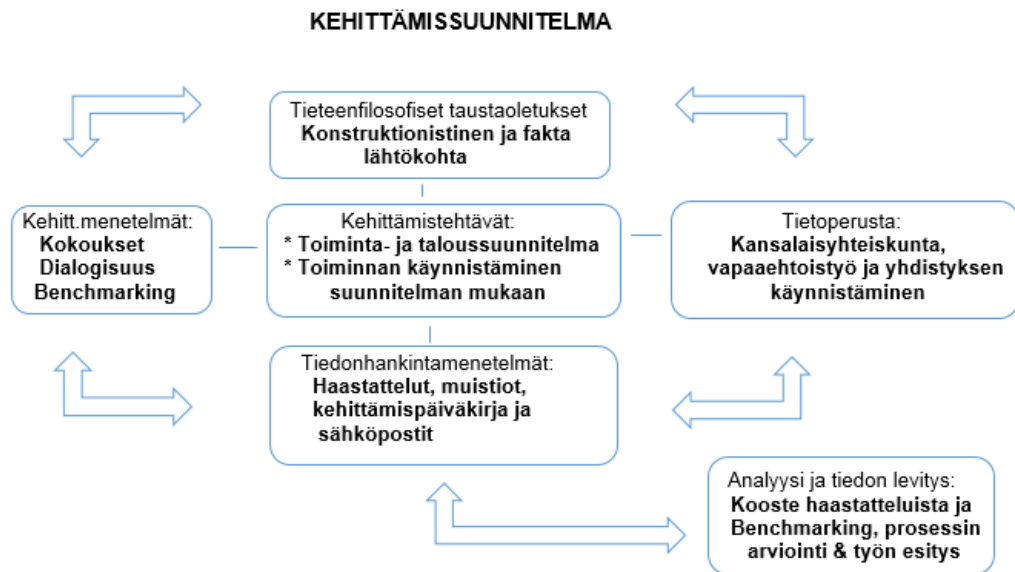
5.1 Kehittämistyön luonne ja kehittämissuunnitelma

Kehittämistyössä tähdätään yleensä selkeän tavoitteen tai päämäärän saavuttamiseen, muutokseen, parempaan tai tehokkaampaan toimintaan. Sen taustalla voivat vaikuttaa nykytilanteessa havaitut ongelmat tai yleisesti tarve kehittyä. (Toikko & Rantanen 2009a, 14–16.) Kehittäminen on ajankohtaista ja käytännöllistä toimintaa, jota tapahtuu erilaisissa ympäristöissä ja eri tavoin. Kehittämisessä on aina tekijä, joka tuo oman leimansa kehittämiseen. Kehittämisen otetta voidaan kuvata, analysoida ja vertailla avaamalla kuka kehittää ja kenen kanssa, miten, mitä ja miksi kehitetään. (Räsänen 2007, 41–46; Vilka 2015, 17–18.)

Kehittämistä luonnehtii suunnitelmallisuus ja vuorovaikutuksellisuus kaikkien niiden kanssa, joita kehittäminen koskee. (Salonen 2013, 5–6.) Juuri yhteistyö, yhteisöllisyys ja kumppanuus ovat leimaavia elementtejä kehittämiselle. Hyvä vuorovaikutus ja luottamus edesauttavat tavoitteiden saavuttamista sekä sitouttavat osallisia varhaisesta vaiheesta alkaen toimintaan mukaan. (Vilka 2015, 22–24.)

Tutkimusavusteinen kehittäminen hyödyntää kehitystyössä tutkimuksen elementtejä. Tällöin tutkimustiedon oletetaan olevan kehittämisen kannalta hyödyllistä ja käyttökelpoista. Tutkimuksellisuuden piirteet nousevat esille myös kehittämisprosessin kriittisessä arvioimisessa ja asioiden tulkinnallisuudessa, sekä toiminnan huolellisessa perustelussa, dokumentoinnissa sekä tavoitteessa saada tulokset laajempaan keskusteluun. (Toikko & Rantanen 2009a, 155–157.)

Kehittämisessä on hyvä ymmärtää työskentelyn taustalla vaikuttavia elementtejä, koska se ei ole teknistä ja neutraalia toimintaa. (Kirjonen 2009, 121.) Tutkimuksellisen kehittämisen metodologiset periaatteet voidaan jakaa neljään tasoon kuten tutkimuksessakin: ongelman asetteluun, tieteenfilosofiaan, tutkimusstrategiaan sekä teoreettiseen ymmärtämiseen. Niiden tulee olla yhteensopivia ja perustua tutkimus- tai kehittämisongelmaan. Metodologiset valinnat selkeyttävät tekijän valintoja kehittämistyön suhteen. (Toikko & Rantanen 2009a, 54–55; Hirsjärvi ym. 2014, 123–131; Vilka 2015, 30–38.)

Kuvio 7. Kehittämistyön suunnitelma (mukaillen Lähde 2014).

Yllä oleva kuvio esittää kehittämissuunnitelmaani. Kehittämisorientaationi oli konstruktivistinen, joka mahdollisti vuorovaikutuksen tuomat muutokset kehittämisessä. Lähestyin työskentelyä faktaanäkökulmasta, koska kehittämisen kohteet olivat konkreettisia (suunnitelma ja toiminta). Tietoperusta sekä käytettävät menetelmät pohjautuivat työni tavoitteisiin ja kehittämistehtäviin. Arviointi kohdistui koko kehittämissuunnitelmaan.

5.2 Kehittämis-, tutkimus- ja tiedonkeruun menetelmät

Menetelmä on järjestelmällinen keino tai väline, jolla saavutetaan päämäärä tai tuotetaan tietoa (Seppänen-Järvelä 2009, 21). Hyödynsin kehittämissuunnitelmaani kehittämis- ja tutkimusmenetelmiä sekä erilaisia tiedonhankintatapoja. Kehittämismenetelmät käsittävät kehittämisen ja osallistamisen menetelmät. Tutkimukselliset menetelmät ovat tiedon hankintaan ja analysointiin liittyviä menetelmiä. Tutkimuksellisuuteen kuuluu myös huolellinen ja tarkka kehittämissuunnitelman tarkastelu, prosessin dokumentointi sekä kehittämistoiminnan ja tuotoksen arviointi. (Toikko & Rantanen 2009a, 155–156; Salonen 2013, 5–23.)

Kokous

Kehittämissuunnitelmaani keskeisin menetelmä oli kokous. Se on määrämuotoinen ja sääntöihin sidottu vuorovaikutustapahtuma, jossa osallistujat pyrkivät tekemään hyviä ja pysyviä päätöksiä koskien muitakin henkilöitä kuin kokoukseen osallistuvia (Kielijelppi 2016).

Tony Rogersin mukaan (teoksessa Koski & Korteso 2012) kokous on kommunikaation mahdollistava tilaisuus, jolla on tarkoitus. Sen sisällöt jaotellaan pääasiassa kolmeen: päätöksentekoon, ideointiin tai tietojen jakamiseen. Kokoustemme sisällöt jakaantuivat juuri näin.

Kokoukset jaetaan yleisiin ja yksityisiin kokouksiin. Yksityinen kokous on sellainen, johon osallistujat kutsutaan erikseen. (Loimu 2010, 233–235.) Yhdistyksemme hallituksen kokoukset edustivat tätä tyyppiä. Kokouskäytäntöihin liittyy kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelu ja asialistan tekeminen. (Kortetjärvi-Nurmi & Murtola 2015, 214–228.) Nämä olivat tehtäviäni puheenjohtajan ja kehittäjän roolissa. Pienen yhdistyksen vahvuutena oli joustavuus asioiden käsittelyssä sekä aikataulutuksessa. Kehittämistyön aikana ei ilmennyt tarvetta muuttaa päämenetelmää toiseksi (Toikko & Rantanen 2009a, 56; Salonen 2013, 22).

Dialoginen viestintä

Kehittämistyöni toteutus pohjautui pitkälti eritasoiseen viestintään eri toimijoiden kanssa. Viestinnällä luodaan perusedellytykset yhteisössä toimimiseen. Viestintä pitää osata suunnitella, organisoida ja arvioida, jotta sillä mahdollistetaan muuta toimintaa ja viestinnässä onnistutaan. Viestinnässä on huomionarvoista hyvät, toiset huomioivat vuorovaikutustaidot sekä yhteinen ja ymmärrettävä kieli. (Kortetjärvi-Nurmi & Murtola 2015, 9–12.) Viestinnän tärkeyden ymmärtäminen korostui työssäni varsinkin ulkomaisen ja vieraskielisen viestinnän osalta. Eri kulttuureissa kommunikoidaan eri tavalla kohteliaasti ja englannin kieli noudattaa erilaisia sääntöjä kuin suomen kieli.

Kehittämistyöni vuorovaikutusta ja viestintää tukevaksi menetelmäksi valitsin dialogisuuden. Se on luottamuksen ilmapiiriä, jossa omia mielipiteitä sekä asenteita on mahdollisuus tarkastella, jopa muuttaa tarpeen tullen. (Mönkkönen 2007, 13–88.) Dialogissa pyritään pelaamaan yhdessä. Se edellyttää kaikkien läsnä olevien osallistumista ja hyväksyntää yhteisymmärryksen luomiseksi. (Rahikka 2013, 39–48.)

Dialogisuuden esteeksi voivat nousta muun muassa erilaiset arvohierarkiat tai ammattikieli. Tilaisuuden vetäjän tulisi poistaa esteitä dialogisuuden mahdollistamiseksi. Yleensä se vaatii osallistujien kesken riittävästi yhteistä aikaa sekä kokemusta. (Vuori 2011, 184–192.) Pysin kehittämistyön aikana mahdollistamaan dialogisuutta hallituksen kokouksissa ja sähköpostiviestittelyssä. Yhdistyksen toiminnan kannalta oli tärkeää, että kaikki osallistuvat tasapuolisesti keskusteluun ja yhteisen päämäärän toteuttamiseen.

Benchmarking

Benchmarking (esikuva-analyysi) on kehittämistapa, jolla pyritään systemaattisesti oppimaan hyviksi koetuilta esikuilta vertailun avulla (Vuorinen 2013, 158). Siinä arvioidaan omia toimintoja, ja pyritään löytämään parhaimmat menetelmät ja toimintatavat oman toiminnan kehittämiseksi. (Niva & Tuominen 2005, 5.) Benchmarking voidaan suorittaa vertaamalla tuloksia ja suoritustasoja tai toimintatapoja. Se, miten ja mitä arvioidaan, on määriteltävissä organisaation tarpeista käsin. Arviointi on käytännönläheistä ja kannattaa toteuttaa vain, kun siitä on odotettavissa todellista hyötyä. (Hämäläinen 2002, 10–14.)

Benchmarking-arvioinnin päälinjoja jaotellaan erityyppisesti riippuen määrittäjästä. Yhdistyksemme osalta toteutui soveltaen ulkoinen arviointi, jossa vertailimme toimintaamme toisiin yhdistyksiin, sekä toiminnallinen Benchmarking, jossa arviointi laajeni oman yhdistyksen toimialan ulkopuolelle. (Lecklin 2006, 160–163; Vuorinen 2013, 158–161.) Benchmarking-arvioinnissa voi myös piileä vaara, että sokeudutaan vain parhaisiin käytänteisiin. Myös virheistä, poikkeamista voidaan oppia. (Santalainen 2014.) Taivoittelimme arvioinnin kautta myös yhteistyösuhteita muista yhdistyksistä.

Puolistrukturoitu haastattelu

Tutkimusmenetelmäksi valitsin puolistrukturoidun haastattelun. Tämä haastattelumuoto mahdollistaa tarkentavien kysymysten esittämisen ja avoimien vastausten luokittelun tarpeen mukaan. Kysymysten järjestystä voi myös haastateltaessa vaihtaa. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 35–47; Tiittula & Ruusuvuori 2005, 11; Eskola & Vastamäki 2007, 27–42). Haastattelu on lisäksi järjestelmällinen ja joustava tapa kerätä tietoa. Se voidaan toteuttaa tarpeen mukaan eri kokoonpanoilla. (Hirsjärvi ym. 2014, 204–210.) Käytin työssäni yksilö- ja parihaastattelua.

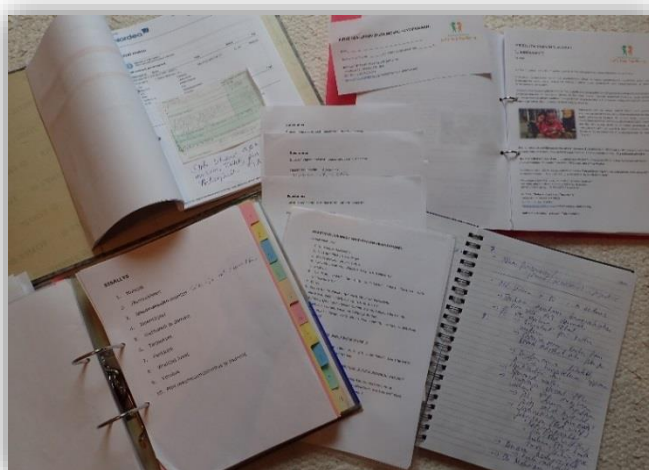
Haastateltavien valintaan vaikutti heidän kokemuksensa yhdistyksen perustamisesta. Heillä piti olla asiantuntijuutta aiheesta (Vilkkä 2015, 135). Haastateltavien oikea määrä pitää arvioida tapauskohtaisesti niin, että aineisto pysyy tarpeeksi suppeana, mutta välttämättömän suurena. (Eskola & Suoranta 1999, 62–64; KvaliMOTV 2016.) Haastattelin viisi henkilöä seitsemän yhdistyksen perustamisesta. Haastattelut tuottivat toteutetussa laajuudessaan käyttökelpoista arviointitietoa (Alasoini 2009, 42–43; Toikko & Rantanen 2009a, 113).

Informoin haastateltavat hyvien tutkimustapojen mukaisesti ja pyysin suostumuksen kirjallisesti. (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2016.) En nauhoittanut haastatteluja. Kirjasin vastausten keskeiset sisällöt ranskalaisilla viivoilla. Haastattelujen jälkeen käsittelin saamani aineiston. Se tulee tarkistaa, analysoida ja tulkita ennen johtopäätöksiä (Hirsjärvi ym. 2009, 221–230). Tein haastatteluista koosteen, johon luokittelin vastaukset lyhyesti asiasisällön mukaan (Valli 2007, 124; Kananen 2014, 113). Kooste piti luokittelun jälkeen sisällään sekä määrällistä että laadullista aineistoa (Koppa 2016).

Dokumentointi ja muu tiedonhankinta

Kehittämistyön toiminnasta muodostuu materiaalia, joka tulee dokumentoida. Koko työskentelyn, erityisesti loppuvaiheen, arviointi pohjautuu pitkälti työskentelyn aikaiseen dokumentaatioon. Dokumentaatiotyypit voidaan jakaa Toikon ja Rantasen (2009a, 80–82) mukaan neljään eri luokkaan, jotka avaan seuraavassa kappaleessa. Muiksi tiedonhankinnan menetelmiksi muodostuivat kirjallisuuteen ja aineistoihin perehtyminen (Salonen 2012, 25).

Kehittämistyössäni tuotettu materiaali oli pääasiassa virallisen toteutuksen dokumentteja, kuten kokousmuistioita, toiminta- ja taloussuunnitelma sekä haastattelumateriaali. Tämän lisäksi muodostuivat internetsivut, mainokset, laskulomakkeet, infopaketit ja kirjanpitoaineisto. Dokumentteihin lasketaan kuuluvaksi myös sähköpostit, joiden avulla toimintaa suunniteltiin ja sovittiin yhteistyöstä. Esimerkiksi yhteydenpito ulkomaille ja oppilaitoksiin tapahtui sähköpostin avulla.

Kuva 1. Kehittämistyössä muodostunutta materiaalia.

Toisena dokumenttityyppinä muodostui toiminnan kuvauksia, kuten valokuvia toteutuksista. Tästä on esimerkkinä edellisen sivun kuva 1. Epävirallisesta seurannasta syntyi kehittämisspiväkirja, johon kokosin päivämääriä ja ajatuksia suunnittelusta ja toteutuksesta. Varsinaiset arviointidokumentit muodostuivat hallituksen kokouksesta, jossa käsiteltiin Benchmarking-arviointi, sekä kehittämistyön kirjallisesta arviointiosuudesta.

5.3 Kehittämisprosessin kuvaus

Kehittämisprosessi muodostu viidestä tehtävästä, jotka ovat perustelu, organisointi, toteutus, levittäminen ja arviointi. Nämä tehtävät sisältyvät kehittämisprosessia kuvaaviin malleihin. Alla oleva kuvio esittää lineaarista prosessikuvausta, josta on yksinkertaista hahmottaa tekemisen vaiheet prosessin edetessä suoraviivaisesti (Toikko & Rantanen 2009a, 56–72.)

Kuvio 8. Kehittämisprosessin lineaarinen malli (Toikko & Rantanen 2009a, 64).

Kehittämisen konstruktivistisessa mallissa on yhdistetty lineaariseen ja spiraalimalliin kehittämistoiminnan vaiheet, toimijat, menetelmät, materiaalit, tuotos sekä toiminnan jatkuvan arviointi ja uudelleen suuntaaminen. Arvioinnin tärkeys nousee spiraalimallista. Konstruktivistinen prosessimalli tuo esille kehittämistyön monimuotoisuuden. Siinä korostuu kehittämistoiminnan yhteisöllisyys ja prosessin eteneminen ”eestaas” suunnittelun, tekemisen, tarkistamisen ja viimeistelyn välillä. (Toikko & Rantanen 2009a, 56–72; Salonen 2012, 26–27; Salonen 2013, 20.)

Kehittämistyöni toteutui Salosen (2013, 16–19) konstruktivistisen mallin mukaan, vaikka esitän sen seuraavan sivun kuviossa selkeästi vaiheittain etenevänä prosessina. Aloitukset ja suunnittelu pitivät sisällään kehittämistyön idean ja ympäristön sekä toimijoiden kartoituksen. Suunnitteluvaiheessa konkretisoitiin tekeminen. Tämän jälkeen siirryin työstövaiheeseen. Toteutus oli konkreettista tekemistä, arvioimista ja toiminnan suuntaamista uudelleen tarpeen mukaan. Viimeistelyvaihe piti sisällään tuotoksen hiomisen. Prosessi päättyy valmiiseen tuotokseen, sen esittämiseen ja julkaisuun.

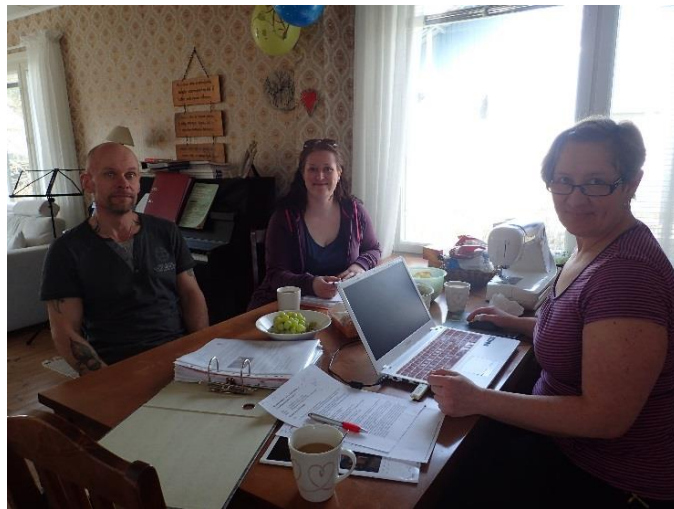
Aikataulu	Toiminta	Toimijat	Menetelmät	Dokumentit
ALOITUS- JA SUUNNITTELUVAIHE: Kehittämistyön sekä yhdistyksen suunnitelmat				
Syksy 2015	Kooste yhdistyksen suunnittelemista toimista	Kehittäjä	Tiedon kerääminen	Kirjallinen kooste
10-11/2015	Lähdekirjallisuuteen tutustuminen	Kehittäjä	Lukeminen ja kirjoittaminen	Tutkimustieto-tehtävä
11/2015-10/2016	Päiväkirjan pitäminen	Kehittäjä	Kirjoittaminen	Kehittämispäiväkirja
11/2015	Kehittämistyön suunnitelma	Kehittäjä	Kirjoittaminen	Toiminta- ja taloussuunnitelma
11/2015	Toiminta- ja taloussuunnitelma	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Kirjoittaminen, seminaari II	Kehitystyön suunnitelma
TOTEUTUSVAIHE: Toimintasuunnitelman toimintojen toteuttaminen				
12/2015	Logo, internetsivut ja mainokset	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Kokous, sähköposti, pari työ	Muistio, valokuva nettisivuista, mainos
12/2015 alkaen	Yhteistyö: avustuskohde, harjoittelupaikat, ammattikorkeakoulut, muut yhdistykset, muut tahot	Kehittäjä ja yhteistyötahot	Sähköposti	Sähköposti, muistio
12/2015 alkaen	Jäsen- ja varainhankinta	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Neuvottelu, mainostaminen	Jäsenrekisteri
2-10/2016	Tutkimuksellisen osion haastattelut	Kehittäjä	Haastattelu	Koosteet
1-4/2016	Hallituksen kokoukset tarpeen mukaan	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Kokous	Muistio (-t)
8/2016	Hallituksen kokous: toiminnan arviointi ja jatkosuunnittelua	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Kokous	Muistio
VIIMEISTELY, TARKISTUS & VALMIS TUOTOS: Toimiva yhdistys & valmis raportti				
Syksy 2016	Käynnistystoimien arviointi ja Benchmarking	Kehittäjä ja hallituksen jäsenet	Kokous	Muistio ja toimintakertomus
4-11/2016	Raportin kirjoittaminen	Kehittäjä	Raportti	Raportti
12/2016	Raportin jättäminen ja esitys	Kehittäjä	Esitys	Raporista tehty PowerPoint

Kuvio 9. Kehittämistyön prosessikuvaus.

Kehittämistyöni käynnistyi syksyllä 2015. Tein suunnitelman, joka sisälsi edellä esitetyssä muodossa koko työn aikataulutuksen, toiminnan, toimijakartoituksen sekä käytettävät menetelmät ja dokumentit. Suunnitelma sinällään ei muuttunut kovinkaan paljon toteutuksen aikana, lähinnä aikataulut tarkentuivat. Raportin kirjoittamisprosessin vuoksi rajasin käynnistämistoimien kuvaamisen päättymään loppusyyskyn 2016. Yhdistyshän jatkaa toimintaansa ja kehittymistään, vaikka raportti valmistui.

5.4 Yhdistyksen toiminnan suunnittelu

Olimme perustaneet ja rekisteröineet yhdistyksen kesällä 2015 vaadittavalla kolmen henkilön minimimäärällä. Emme ehtineet töiltämme tekemään juuri mitään yhdistyksen toiminnan käynnistämisen eteen, joten pääsyini opiskelemaan sosiaalialan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa herätti ajatuksen kehittämistyön aiheeseen: voisinko tehdä kehittämishankkeena yhdistyksen käytännön toiminnan käynnistämisen? Hallituksen jäsenet suhtautuivat ajatukseen myönteisesti. Alla oleva kuva on hallituksen kokouksesta.

Kuva 2. Hallituksen kokous.

Varsinainen aloitus- ja suunnitteluvaihe oli lyhyt. Toimintaympäristöä ei varsinaisesti ollut. Meitä ohjasi ajatus siitä, mitä yhdistyksen toiminta voisi olla, mutta halusimme säilyttää avoimuuden vastaan tuleville vaihtoehdoille. Tämä näkyi myös yhdistyksen säännöissä. Emme rajanneet tarkasti yhdistyksen toimintaa tietylle asiakasryhmälle, emme

tiettyyn maahan, emmekä tehneet selkeää linjausta siitä, mitä toiminnan tulee ehdottomasti olla. Tämä toi käynnistämiseen haasteita ympäriryöreyden vuoksi, mutta tarjosi myös runsaasti mahdollisuuksia. Toivoimme, että uusien jäsenien myötä yhdistyksessä voitaisiin toteuttaa erilaisia projekteja tai avustamistoimintaa tekijöiden intressien ja resurssien mukaisesti, kuitenkin niin, että toiminta on yhdistyksen hallituksen hyväksymää ja samassa linjassa tapahtuvaa toimintaa.

Olimme käyneet alustavaa keskustelua omista voimavaroistamme sekä osaamisestamme jo perustamisvaiheessa ja kirjanneet ylös hallituksen kokouksissa ideoita rahoitukseen sekä toimintaan. Kehittämistyön aiheen selkiytyttyä hahmottelin yhdistystoiminnan käynnistämiseen liittyviä yleisiä vaatimuksia. Näiden, sekä hallitusten kokousten muistioiden pohjalta, kirjasin ylös mahdollisimman tarkasti mitä tehtäviä pitäisi tehdä, millaiseen aikatauluun pystyisimme ja missä tarvitsemme apua. Tästä syntyi ensimmäinen aikataulutus kehittämistyöhön sekä kooste hallituksen ajatuksista ja suunnittelemissa toimista yhdistyksen käynnistämiseen (liite 1). Kehittämistyöni tavoitteet ja kehittämistehtävät lyötiin lukkoon. Suunnitelma valmistui ja roolini työmyyränä alkoi selkeytyä.

Ensimmäiseksi avustuskohteeksi suunnittelimme Filippiineillä sijaitsevaa Franciscan Sisters of the Poor nunnien ylläpitämää avustuskeskusta: Shelter of Hope Soup Kitchen. Keskuksen toiminta on lastensuojelutyötä. Nunnat auttavat kadulla eläviä lapsia ja nuoria tarjoamalla heille ruokaa ja koulutusta, mahdollisuuden huolehtia hygieniasta ja rekisteröivät lapsia viralliseen väestötietojärjestelmään. Heillä on myös palkattu sosiaalityöntekijä, joka etsii lapsille sijaiskoteja ja -vanhempia.

Tiedustelimme myös nunnayhteisön mahdollisuutta ottaa vastaan suomalaisia opiskelijoita harjoittelujaksolle yhdistyksen välittämänä. Keskus oli minulle tuttu sosionomikoulutuksesta, joten yhteistyön aloittaminen nunnayhteisön kanssa tuntui luontevalta ja ennen kaikkea luotettavalta. Nunnayhteisöä leimasi myös vahva kansainvälisyysosaaminen, kaikilla oli korkeakoulutasoinen tutkinto ja suvaitsevaisuus eri uskontoihin. Nämä havainnot tekivät omasta harjoittelujaksostani erittäin miellyttävän ja opettavaisen.

Yhdistyksen rahoitusvaihtoehtoiksi suunnittelimme lahjoituksia sekä pienimuotoista tuotemyyntiä ja musiikkiesityksiä. Lisäksi visioimme nettisivujen mahdollistavan yrityksille kannatusluonteisen mainostilan myymisen.

Viimeisenä suunnitteluvaiheen tehtävänä laadin alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman yhdistyksen hallituksen kokoukseen. Tämä oli toinen kehittämistehtävistäni. Vaikka

5.5 Toiminnan konkreettinen käynnistäminen

Ensimmäisten tehtävieni joukossa oli pankkitilin avaaminen ja kirjanpitovelvoitteen järjestäminen. Pyysin tarjouksia molemmista ja päädyimme edullisimman vaihtoehdon tielle, mikä merkitsi muun muassa kirjanpidon osalta Tilitin -nimisen kirjanpito-ohjelman lataamista ja kirjanpitotaitojeni päivittämistä muutaman vuoden tauon jälkeen.

Toisena tehtävänä päädyimme hakemaan rahankeräyslupia poliisilta. Yksi hallituksen jäsenistä tunsu rahankeräyksen käytännön toteutuksessa huomioitavia asioita, joten pääsimme etenemään nopeasti hakemuspaperioiden täyttämiseen. Teimme vaadittavat liitteet, joita olivat muun muassa keräyslippaan ja -listan tilityslomakkeet. Muutaman kuu-kauden käsittelyajan jälkeen saimme lisäselvityspyynnön hakemukseen. Lisätiedoista huolimatta emme saaneet rahankeräyslupia yhdistyksen lyhyen toimintahistorian vuoksi.

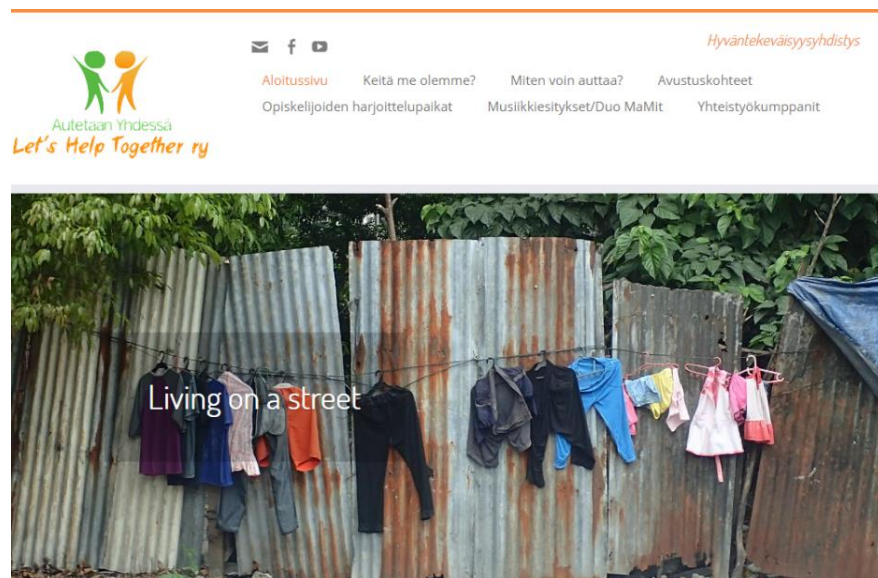
Rahankeräyslupien saamatta jääminen merkitsi sitä, että emme voineet ottaa vastaan rahalahjoituksia millään tavalla. Tämä oli alkuvaiheessa harmittava takaisku koska saimme yhdistyksen perustamisvaiheessa usealta yksityishenkilöltä viestiä heidän halukkuudestaan lahjoittaa rahaa. Rahankeräyslupien puuttumisen vuoksi ainoaksi toiminnan rahoittamiskeinoksi jäi myyntitoiminta, minkä vuoksi selvitin yhdistystä sitovia verovelvoitteita. Arvonlisäveronvelvollisuuden raja on onneksi korkea, 10 000 euroa vuodessa (Vero 2016), mikä ei vaikuttanut realistiselta ylitettäväksi. Halusimme olla tarkkoja ohjeistusten kanssa, että emme saa myöhemmin vaikeuksia väärin toimimisesta. Se ei olisi hyvää mainetta hyväntekeväisyysyhdistykselle.

Yhdistyksen logo-projekti oli mielenkiintoinen ja haastava. En ollut aiemmin toteuttanut itseäni visuaalisesti. Istuimme yhden hallituksen jäsenen kanssa monta viikonloppua tietokoneen vieressä selvittäen erilaisia mahdollisuuksia logon hankkimiseen. Etsimme internetistä ilmaisia logo-malleja sekä graafisia suunnitteluohjelmia. Valmiit logot eivät tyydyttäneet meitä ja suunnitteluohjelmat olivat vaikeita käyttää. Lopulta löysimme kohtuuhintaisen logon tekoon tarkoitetun ohjelman, jonka kautta muokkasimme seuraavalla sivulla esitetyn yhdistyksemme logon.

Kuvio 10. Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry:n logo (Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry 2015).

Myös internetsivujen luomisesta tuli haastava tehtävä. Tuttu ammattivalokuvaaja auttoi meitä alkuun domainin sekä web-hotellin varaamisessa, mutta aikatauluongelmien vuoksi sivuston suunnittelu ja laatiminen WordPress-alustalla jäivät tehtäväkseni. Internet-maailma sanastoineen oli minulle vieras, eikä englanninkielinen alusta helpottanut alkuvaiheessa erikoissanaston vuoksi. Monen pätkäilyn jälkeen WordPressin logiikka avautui. Laadin sivustojen tekstit, lähetin hallituksen jäsenille kommentoitavaksi ja korjattavaksi kunnes saimme niistä ensimmäinen julkaistavan version aikaiseksi. Sivusto valmistui 7.1.2016. Se löytyy osoitteesta www.autetaanyhdessa.org. Alla oleva kuva on internetsivustosta.

Kuva 4. Internetsivut (Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry 2016).

Ensimmäiseksi avustuskohteeksi valikoitui suunnitelmien mukaisesti Shelter of Hope Soup Kitchen Filippiineillä. Neuvottelin avustustoiminnan käynnistämisestä yhteisöä johtaneen Sister Armidan kanssa. Nunnien toiminta on täysin lahjoitusvarojen turvin tapahtuvaa auttamista, joten kaikki mahdollinen apu on heille tervetullut. Keskuksessa ruokitään päivittäin 30–50 lasta ja nuorta, mikä on vasta murto-osa kadulla elävistä lapsista. Sister Armida kertoi heidän löytäneen vapaaehtoisen kuvataideopettajan, joka aktivoi lapsia piirtämään. Suunnittelimme Armidan kanssa, että yhtenä lapsia aktivoivana toimintatapana voisimme hyödyntää heidän kuvataiteellisia tuotoksiaan painattamalla niistä Suomessa kortteja tai kalenterin. Armida lupasi lähettää lasten piirustuksia ja muita tuotoksia Suomeen.

Syksyllä 2015 saimme myös varmistuksen Sister Armidalta, että heidän katto-organisaatiosta oli tullut lupa ottaa vastaan suomalaisia opiskelijoita. Tein harjoittelupaikkamainokset ja hyväksyimme ne yhdistyksen hallituksen kokouksessa. Päivitin internet-sivut harjoittelupaikkojen osalta ja välitin harjoittelupaikkatietoa eteenpäin Turun, Hämeenlinnan, Tampereen ja Helsingin Metropolia ammattikorkeakouluihin sosionomiopiskelijoille. Sittemmin sain kyselyn Turun yliopiston opettajakoulutuslaitoksen kautta harjoittelupaikoista. Siellä suhtauduttiin positiivisesti yhdistyksemme tarjoamaan mahdollisuuteen.

Talven 2015–2016 aikana tein ehdotelmat hallitukselle muista yhdistyksen mainoksista. Niitä muotoutui kaksi erilaista: yleis- ja yritysmainokset. Yleismainos on nimensä mukaan yleinen tiedote kaikesta yhdistyksen toiminnoista ja mahdollisuudesta tulla mukaan toimintaan. Yritysmainoksessa tiedotetaan tarkemmin mahdollisuudesta ostaa yritykselle mainostila yhdistyksen internetsivuilta.

Varainhankinta käynnistyi syksyllä 2015 kahdella tavalla. Kokeilimme yhdistysten varainhankintaan kohdennettujen Dermosilin Mosho-tuotteiden myyntiä. Kokemuksemme oli positiivinen ja päätimme kokeilla tuotemyyntiä uudestaan vuoden 2016 puolella. Toisena varainhankinnan tapana hyödynsimme siskoni ja minun innostusta musiikkiin. Syksyllä 2015 kävimme ensimmäisen kerran esiintymässä Duo MaMit -nimellä yhdistyksen puolesta. Saimme lisäkeikkapyyntöjä ja kävimme laulamassa muutamissa tilaisuuksissa. Tein myös lauluistamme videoita, jotka vein YouTubeen ja linkitin ne yhdistyksen kotisivustolle.

Jäsenhankintaa pidimme välttämättömänä, mutta emme halunneet tehdä siitä suurta numeroa. Suurin osa yhdistyksen jäsenistä ilmoitti itse halukkuudestaan liittyä mukaan toimintaan. Jäsenten osalta valmistelin hallituksen hyväksyttäväksi henkilötietolain mukaisen rekisteriselosteen.

Yhdistysyhteistyö Suomi-Filippiinit seuran kanssa sovittiin syksyllä 2015. Sovimme keskenämme sivustojen linkittämisestä ja tietojen välittämisestä kyselijöille. Lisäksi keskustelin muutaman pienen yhdistyksen jäsenen kanssa, että voisimme organisoida keräyksiä tai tilaisuuksia yhdessä ja näin yhdistää voimavarojamme. Sain myös yhteydenoton eräästä yhdistyksestä. Heiltä tiedusteltiin toimintamme luonnetta ajatuksena lähteä tukemaan ensimmäistä avustuskohdettamme.

Suunnitelmien mukaan yritin saada paikallislehdistöä sekä ammattiliitto Talentiaa kiinnostumaan yhdistyksemme missiosta. Otin lehdistöön yhteyttä muutamia kertoja, mutta vielä ei aika ollut kypsä lehtiartikkelille. Turun Tienoossa (2016) oli pieni artikkeli meistä Liedon siivouspäiviltä.

Olimme sittemmin yhdistyksenä mukana Rusko-päivillä ja Liedon siivouspäivässä kirpputorihengessä. Syksystä 2015 alkaen pyöritimme internetissä pieni muotoista tuotemyyntiä saatuamme lahjoitustavaraa yhdistykselle. Myymättä jääneet vaatteet ja tavarat on tarkoitus lahjoittaa eteenpäin toisten yhdistysten kautta.

Kehittämistyöni yhtenä tavoitteena oli saada yksi harjoittelupaikka lisää toimintakauden aikana. Kesällä 2016 tein alustavia tiedusteluja Pittsburghin yliopiston kautta Yhdysvalloista paikallisista sosiaaliavun keskuksista, jotka voisivat soveltua suomalaisille opiskelijoille harjoittelupaikoksi. Tuntemani yhteistyökumppani matkusti suuren osan vuodesta 2016 ja asia jäi kesken, kunnes tätä raporttia kirjoittaessani sain vastuksen, että asia etenee. Selvityksessä on joko yliopisto- tai avustuskohdeyhteistyö.

Aloitimme myös suunnittelemaan hyvinvointitilaisuutta. Kysyin Turun ammattikorkeakoulusta mahdollisuutta tehdä yhteistyötä sosionomiopiskelijoiden kanssa tilaisuuden järjestämiseksi. Tämä keskustelu on vielä viemättä loppuun. Hyvinvointitilaisuuden yhteistyökumppaneita kartoitin alustavasti ja vaikutta siltä, että kun tapahtuma saadaan organisoitua, niin innokkaita toimijoita on tulossa mukaan. Suunnitteluasteella on myös kotimaan projektit, joiden rahoitusvaihtoehtoja aloitimme selvittämään.

Kehittämistyöni tutkimuksellisen osion haastattelut sijoituivat helmi-lokakuuhun 2016. Haastattelin viisi henkilöä ja haastatteluaineistoa kerääntyi seitsemästä perustetusta yhdistyksestä. Yksi henkilö kieltäytyi haastattelupyynnöstä ja yhden kanssa aikataulut eivät lopulta yrityksistä huolimatta kohdanneet. Haastateltavien valintaan vaikuttivat seuraavat asiat: yhdistys oli perustettu, perustajajäsen oli tavoitettavissa ja haastattelu-aikataulut saatiin sovittu helposti yhteen. Lisäksi haastateltavien valintaan vaikutti heidän yhdistyksen toiminnan tunnettavuus. Tiedossani oli monipuolisia osajia, joiden kokemuksista toivoin olevan apua. Yhdistysten toiminta vaihteli paikallistoiminnasta kansainväliseen toimintaan.

Haastatteluissa kysyin yhdistysten perustajajäsenien kokemuksia toiminnan käynnistämisestä. Haastattelun kysymyksiä olivat muun muassa yhdistyksen ja perustajan perustiedot, perustamisen syyt, mitä käytännön toimia oli, käytännön toimien yllätykset, haasteet ja onnistumiset, varainhankinnan muodot, kauanko toiminnan kesti käynnistystä tarkoituksen mukaisesti sekä neuvot aloittelijalle.

5.6 Käynnistystoimien ja raportin viimeistely

Vaikka tarkistamista ja arviointia tapahtui koko prosessin aikana, niin loppuvaiheessa niiden osuutta korostetaan tietoisesti. (Salonen 2013, 18.) Kriittisyys ja reflektiivisyys kehittämistyön arvioimisessa lisäävät oppimista ja edesauttavat sitä muutosta, jota kehittämisellä tavoiteltiin. Arvioinnin tyyli sovitetaan kehittämistyöhön koska yksikään kehittämishanke ei ole samanlainen. (Kiikkala 2007, 64–68.)

Viimeistely-, tarkistus- ja arviointivaihe työssäni alkoi lokakuussa 2016. Tarkistin osaltani, että kaikki sovitut tehtävät oli tehty. Apuna käytin koostetta hallituksen suunnitelmista (liite 1) ja toiminta- ja taloussuunnitelmaa (liite 3). Valmistelin yhdistyksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hallituksen kokoukseen, jossa ne hyväksyttiin. Tämän jälkeen otin yhteyttä toiminnantarkastajaan tarkastuskertomuksen kirjoittamiseksi. Yhdistyksen syyskokous järjestettiin myöhemmin. Tätä en aikataulullisesti ulottanut raporttiin.

Työni arviointivaiheen konkreettisen toiminnan osalta päättyi siis marraskuun puoleenväliin 2016, jolloin yhdistyksen ensimmäinen toimintavuosi oli takana ja tilikausi päätettiin. Tämän jälkeen jatkui vielä raportin kirjoittaminen ja kehittämistyön esittäminen. Sen lisäksi, että laaditut dokumentit toimivat arviointivälineenäni, niin niistä muodostui myös viimeistely- ja tarkistusvaiheessa muistin tuki raportin kirjoittamisessa.

6 TULOKSET YHDISTYKSEN KÄYNNISTYMISESTÄ

6.1 Kehittämistehtävien ja tavoitteiden toteutuminen

Kehittämistyöni oli yhdistyksen toiminnan konkreettinen käynnistäminen hallituksen linjausten mukaisesti. Kehittämistehtäviäni olivat toiminta- ja taloussuunnitelman laadinta sekä toiminnan käynnistäminen tämän suunnitelman mukaisesti. Aloitin käynnistystoimet syksyllä 2015. Arviointiperiodi päättyi marraskuuhun 2016. Tehtävää edesauttoi hie- man runsaampi ajankäyttöni kehittämiseen opintojen vuoksi. Käynnistämisen prosessi oli yhteistyötä niin hallitusten jäsenien kuin muiden toimijoiden kanssa (Toikko & Rantanen 2009b, 1; Salonen 2013, 21; Vilka 2015, 24–25).

Ensimmäisen kehittämistehtävän osalta voin todeta yksinkertaisesti, että toiminta- ja ta- loussuunnitelma on tehty (liite 3). Se pohjasi koosteeseen hallituksen suunnittelemissa tehtävistä (liite 1). Konkreettisesti toiminta käynnistyi yhdistyksen toimintakauden paino- pistealueiden sekä tavoitteiden mukaisesti. Ensimmäisen toimintakauden painopistealu- eeksi muodostuivat internet- ja Facebook-sivujen luominen, jäsenhankinta sekä varain- hankinta. Painopistealueiden kehittämiseksi niille asetettiin tavoitteet, joiden toteutumi- nen on osa toista kehittämistehtävääni. (liite 4.)

Tavoitteista toteutuivat internet- sekä Facebook-sivujen luominen ja julkaisu. Sivustoja on lisäksi jo päivitetty. Jäsenmäärätavoitteeksi olimme asettaneet kahdeksan jäsentä toimintakauden lopussa, mikä myös toteutui. Varainhankinnan tavoitteista musiikkiesi- tysten myyminen pääsi jopa ylittämään toiveemme. Vaikka emme asettaneet esityksiin määrällistä tavoitetta, niin emme olisi enempää ehtineet huomioiden ajankäyttömme. Tuotemyynti nousi varainhankintamuodoksi rahankeräyslupien saamatta jäämisen vuoksi. Sekin pääsi tuloksiltaan yllättämään meidät. Myös tuotemyynnin helppo organi- sointi ja innokkaiden ihmisten mukaan tulo olivat miellyttäviä kokemuksia alkuvaikeuk- sien jälkeen.

Toteutumattomia tavoitteita olivat rahankeräyslupien saamatta jäämisen lisäksi uuden harjoittelupaikan löytyminen opiskelijoille. Tavoitteet eivät olleet korkeat, mutta huoma- sin, että kansainvälinen toiminta oli suunniteltua hitaampaa käynnistymään. Yhdysval- loista hiljattain tullut yhteydenotto harjoittelupaikasta varmensi kokemustani, että kan- sainvälisen toiminnan käynnistämiseksi pitää olla pitkäjänteinen. Uusien harjoittelupaik- kien saamisessa henkilökohtainen paikan päälle matkustaminen olisi paras ratkaisu.

Haastatteluissa nousi esille samansuuntainen havainto kansainvälisestä yhteistyöstä; asiat etenevät juuri niin paljon kuin itse pystyy tekemään.

Harjoittelupaikkakyselyjä tuli kaikkiaan kolme kappaletta. Näiden lisäksi tuli yksi vapaaehtoistyön kysely. Toimintakauden aikana tapahtuvia lähtöjä ei toteutunut yhtään, mutta keväälle 2017 sovittiin yhden harjoittelijan ja yhden vapaaehtoisen lähtö. Henkilöt kävivät tapaamassa minua syksyllä 2016 ja käytännön aikataulut sovittiin nunnayhteisön ja lähtijöiden kanssa. Opiskelijavaihdon yhteistyökouluna toimii Turun yliopisto.

Kaikkiaan käynnistäminen sujui kaikin puolin normaalisti ja välttämättömät asiat tehtiin tehokkaasti, kuten kirjanpidon järjestäminen, kokousten pitäminen sekä yhteistyön aloittaminen. Yhteistyö eri oppilaitosten kanssa käynnistyi harjoittelupaikoista tiedottamisella. Muiden yhdistysten kanssa keskusteltiin tarpeen mukaisesta yhteistyöstä esimerkiksi tilaisuuksien järjestämisessä.

Ensimmäisen harjoittelu- ja avustuskohteen yhteistyö poiki jopa heidän kiinnostuksen luoda toimiva malli suomalaisten opiskelijoiden vastaanottamiseen. Koin tämän suurena saavutuksena ja myötämielisyytenä sinne meneviä opiskelijoita kohtaan. Alla oleva siiteeraus on Sister Armidan sähköpostiviestistä marraskuulta 2016 asiaan liittyen:

"I finally got a response from Sr. Marvi, our liaison to the mission, and wrote it is okay to accept the student-teachers for on-the-job training in our mission. First of all, I would like to know the expectations of these students when they come to the mission and what the school requires of them for this training. I am asking these questions because we would like to come up with some guidelines regarding international requests like this. We would use your experience as a "model" and I will make the proposal to our leadership."

Päätavoitteena koko yhdistykselle oli saada toiminta käyntiin ja tämän tavoitteen onnistumista ilmentää parhaiten se, että hallitus pystyi tekemään jo ensimmäisen toimintakauden jälkeen myönteisen päätöksen avustuskohteen rahallisesta avustamisesta.

6.2 Benchmarking-arvioinnin tulokset

Sovelsin Benchmarking-arviointia niin, että haastatteluvastuksista tehdystä koosteesta (liite 5) muodostui arvioinnin kohde. Ajatus parhaimmalta oppimisesta tarkoitti toiminnan vertaamista toimivaan yhdistykseen, joka toteuttaa tarkoitustaan (Niva & Tuominen 2005, 5). Näkökulmana oli toiminnan arviointi (Hämäläinen 2002, 10–14). Tein

Benchmarking-arvioinnin yhdistysten perustietojen ja perustajajäsenten kokemusten valossa käynnistämisestä, etsien eroja ja samankaltaisuuksia suhteessa meidän yhdistykseen. Arvioinnin muodoista toteutui ulkoinen arviointi ilman kilpailunäkökulmaa.

Perustettu	Jäseniä perustusvaih.	Jäseniä 2016	Toiminta-alue	Toim. vastasi tarkoitusta
1995	Perustajia 5	225 + 3 kann.jäs.	Salu	n. 2 v.
2006	Perustajia 3	10 akt. + muut	Suomi, Tanska, Indonesia, Kenia, Malesia	Heti
1976	n. 50	Yli 100	Rusko	Ennen yhd.
1980-luvun lop.	10-20	Lopetettu	Rusko	Ennen yhd.
1972	4	16	Turku	Ennen yhd.
2001	7	130	Turku	Heti
2000	n. 30	n. 300	Suomi, Venäjä, Latvia, Liettua, Afganistan, Libanon	Heti
2015	3	8	Suomi, Filippiinit	heti

Kuvio 11. Perustietoja haastatelluista yhdistyksistä.

Yllä oleva taulukko esittää perustietoja haastattelemistani yhdistyksistä. Alinna oleva punaisella kirjoitettu rivi kuvastaa arvioitavaa toimintaamme. Taulukosta kuvastuu hyvin yhdistysten erilaisuus. Ne toimivat tarkoitustaan toteuttaen, lukuun ottamatta yhtä yhdistystä, joka oli lopetettu. Jäsenmääristä ei pysty päättämään onko yhdistyksellä toimintaa ja miten aktiivista se on (Lattunen 2016; Siisiäinen & Kankainen 2016). Jäsenmäärän kasvukaan ei kuvaa toiminnan onnistumista tai epäonnistumista. Osa yhdistyksistä pyrki laajenemaan ja osa ei. (mm. Siisiäinen & Kankainen 2016.) Tärkeämpää on nähdä mitä toiminnalla tavoitellaan ja onko se saavutettu.

Yhdistyksen toiminnan käynnistämiseen vaikutti toiminnan luonne. Perustamistoimien jälkeen kukin yhdistys alkoi toteuttaa suunnittelemaansa toimintaa. Yhden yhdistyksen osalta startti vei hieman pidempään ja vaati palkatun henkilön työpanoksen koska toimintaan liittyi palvelutuotantoa ja edunvalvontaa. Toiminnan luonne vaikuttaa siis käynnistymisen nopeuteen, ei käynnistymisen onnistumiseen pitkällä aikavälillä.

Perustamisen syyt liikkuvat toiminnan virallistamisen tarpeesta vaikuttamiseen. Nämä löytyvät myös kirjallisuuden perusteella yhdistystoiminnan ja vapaaehtoistyön taustalta (mm. Helander 2001, 7-9; Martela 2014, 48–50.) Perustamisen syistä ei löydy selitystä yhdistyksen toiminnan hyvin käynnistymiseen tai toiminnan jatkuvuuteen.

Varainhankinnan muodot olivat pääasiassa jäsenmaksutuottoja ja myyntiä sekä erilaisia avustuksia. Nämä mukailevat myös yleisiä yhdistystoiminnan rahoitusmuotoja. Rahoitusmuodot vaikuttivat yhdistysten toiminnan kohdentamiseen. (Julkunen 2006, 118–120;

Perälä & Perälä 2006, 253.) Emme rahoituksenkaan osalta poikkea toimivista yhdistyksistä. Toimintaa katetaan myynnillä ja jäsenmaksuilla. Rahasummat pidempään toimineissa ja jäsen määrältään suuremmissa yhdistyksissä ovat kuitenkin suuremmat. Pääsääntönä toiminnan rahoitusmuodoissa vaikutti olevan, että sitä tehdään mitä osataan (Martela 2014, 48–50).

Muita huomioita olivat muun muassa toiminnan nojaaminen muutamien aktiivisten jäsenten varaan, uusien jäsenten saamisen vaikeus ja rahoituskanavien tiukentuminen. Ihmiset eivät enää anna mielellään rahaa toimintaan, mutta lahjoitustavaraa kylläkin. Kahdessa yhdistyksessä oli kokemus siitä, että tuttu henkilö oli huijannut yhdistykseltä rahaa. Tämän vuoksi minua suositeltiin olemaan tarkka rahan suhteen. Tapauksista vahingoista ja virheistä voi siis oppia (Hirsjärvi ym. 2014, 126–128; Santalainen 2014). Muuten toiminnan koettiin antavan itselle, vapaaehtoisille ja toiminnan kohteille hyvää mieltä, kuten Tanskanen ja Daniesbacka (2015) sekä Kontkanenkin (2016) havaitsivat.

Sain hyviä neuvoja rahoitussuunnitelman ja luotettavien kumppaneiden löytämisen tärkeydestä. Toiminnan tulisi myös olla läpinäkyvää ja luoda positiivinen tunneyhteys luotettavuuden nostamiseksi. Erilaiset ihmiset ovat vahvuus toiminnassa ja itse pitää oppia rajaamaan oma työmäärä. Verkostoituminen, yhteistyö tuttujen kanssa ja tehtävien hoitaminen aluksi lähes kokonaan itse, leimasi kaikkia yhdistyksiä, meitäkin.

Perustietoja vertailtaessa yhdistyksemme toiminta näyttää normaalilta ensimmäisen vuoden jälkeen ja itsearviointin perusteella voimme todeta, että yhdistyksessä on toimintaa. Benchmarking-arviointi vahvisti kokemustani oikeansuuntaisesta käynnistämisestä ja sen perusteella yhdistyksen hallituskin totesi käynnistymisen sujuneen hyvin (mm. Viikka 2015, 23–24).

7 ARVIOINTI

7.1 Kehittämistyön kokonaisuuden arviointi

Arviointi mahdollistaa oman oppimisen lisäksi yhdistyksen toiminnan kehittämistä. Arviointi kohdistui koko kehittämisprosessiin ja kaikkiin sen vaiheisiin (Seppänen-Järvelä & Vataja 2009, 55–61.) Keskeisimmät arviointikeskustelut kävimme hallituksen kokouksissa, joissa mietimme yhdistyksen toimintaa ja sen kehittämistä. Henkilökohtaisesti arvioin omaa työtäni suhteessa kehittämistyöhön ja yhdistyksen toimintaan.

Kehittämistyöni kokonaisuus sujui jouhevasti edeten. Haasteeksi itselleni muodostui alkuvaiheen mahdollisuus saada apua internet-sivujen luomisessa. Mietimme yhdessä syksyllä 2015 miten asiassa edetään, mutta muuta realistista vaihtoehtoa ei lopulta ollut kuin opetella itse sivuston tekeminen. Myös harjoittelupaikkojen välittämisen vaikeus ylätti ja yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa oli etäisempää kuin kuvittelin. Joidenkin ammattikorkeakoulujen suhteen minun olisi ehkä pitänyt panostaa henkilökohtaiseen soittamiseen sähköpostikirjoittamisen sijaan koska en lopulta ollut varma asian etenemisestä. Esitteet välitin sähköisesti eteenpäin, mutta liitetiedostot voivat hävitä.

Yhtenä yhdistyksen tavoitteena on tehdä yhdistyksestä virallinen auttamisalusta. Ajatuksena tässä on tarjota toimintaympäristö sellaisille henkilöille, jotka haluavat toteuttaa auttamiseen liittyviä projekteja, mutta eivät koe yhdistyksen perustamista omaksi työkseen. Tätä yhdistyksen tavoitetta ei nostettu tarkoituksella esille käynnistämisympäristössä ajan puutteen vuoksi.

Työni tutkimuksellisenä osiona toimivat perustajajäsenten haastattelut. Haastateltavien määrän riittävyys askarrutti minua loppuun asti, vaikka arvioin aineiston riittävän tutkimusavusteiseen kehittämiseen. Sain käyttökelpoista arviointitietoa koska pystyin vertailemaan käynnistystoimia muihin yhdistyksiin (Alasoini 2009, 42–43; Toikko & Rantanen 2009, 113). En lopulta voi tietää jäinkö jotain oleellista tietoa vaille. Haastateltavat valikoituivat myös onnistuneesti aiheeni kannalta ja haastattelujen anti oli suurempi kuin mitä kooste näyttää.

Menetelmänä Benchmarking-arviointi oli hyvä. Se osoitti selkeästi, että erilaiset yhdistykset toimivat kukin tavallaan. Tärkeintä on yhdistyksen sisäinen arviointi toiminnan on-

nistumisesta. Kokoukset toimivat pienessä yhdistyksessä joustavasti ja osa asioista pystyttiin hoitamaan puhelimitse sekä sähköpostin välityksellä. Dialogisuus saattoi kärsiä vahvasta puheenjohtajan ja kehittäjän rooleistani johtuen. Muutoin yhdessä tekemisen idea oli läsnä vahvasti koko työskentelyn ajan, koska hallituksen jäsenet olivat motivoituneita työskentelyyn. Uskon, että vuorovaikutus hallituksen sisällä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa onnistui kehittämistyön ideologian mukaisesti (Vilkkä 2015, 19–20).

Käytännössä valmistelin lähes kaiken materiaalin itse ja myös hoidin dokumentoinnin, mikä olikin tarkoitus roolissani. Sovimme vastuualueista hallitusten jäsenten kesken, jotta jokaiselle tulee jatkossa tasapainoisesti ja omien kiinnostusten kohteiden mukaisesti tehtäviä. Käynnistämisyhteistyön hoidin pääasiallisesti itse. Kaksoisroolini toi minulle tehtäviä hieman runsaammin kuin muille. Käynnistyminen olisi varmasti ollut vielä laajempaa, jos aikaa olisi ollut käytössä enemmän.

Haastattelujen eettisyys näyttäytyi riittävässä ja asianmukaisessa informoinnissa, suostumuksen pyytämisessä kirjallisesti, tietojen luottamuksellisessa käsittelyssä, haastateltavien tunnettavuuden hävittämisessä koosteessa ja materiaalin hävittämisessä sovitun mukaisesti materiaalin työstämisen jälkeen (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2016).

7.2 Ammatillinen kehittyminen

Tavoittelin kehittämistyöni kautta ammatillisen osaamisen vahvistumista sosiaalialan asiantuntijuudessa ja johtamisessa (vrt. Helminen 2014). Asiantuntijuuteni syveni yhteiskunnallisen tiedon lisääntymisen myötä kansalaistoiminnasta ja sen keskeisestä roolista suomalaisessa yhteiskunnassa. Tämä lisää yhteistyövalmiuksiani ansiotyössäni, jossa teen yhteistyötä järjestökentän kanssa. Vapaaehtoistyön tärkeys konkretisoitui.

Johtajuusosaamiseni sai positiivista näyttöä uuden toiminnan aloittamisesta tyhjästä pieni muotoisesti toimivaan yhdistykseen. Se tarkoitti monen lain, käytännön ja tehtävän opettelua sen lisäksi, että käynnistys piti organisoida yhteistyössä eri tahojen kanssa. Itseni johtamisessa joudun tarkastelemaan kriittisesti dialogisuuden mahdollistamista ja toisaalta kykyäni haalia itselleni liikaa tehtäviä. Rajaamisen taito olisi varmasti hyvä opetella vielä paremmaksi.

Kansainvälinen yhteistyö syvensi ymmärrystäni eri kulttuurien välisen yhteistyön haasteista. Maassa maan tavalla – sanonta konkretisoitui. Suomalainen tapa tehdä on teho-

kas ja järjestelmällinen. Asiat vaikuttivat silti etenevän, vaikka vauhti oli hitaampi. Lisäetuna kansainvälisyys tarjosi englannin kielen ylläpitoa. Voinkin sanoa käyttäneeni lähes viikoittain englantia yhteistyökielenä.

Kaikkiaan voin todeta, että kehittämistyöni eteneminen vaati johtamis- ja organisointitaitoja, kansainvälisyysosaamista, tutkimuksellista ja kehittämisosaamista sekä eettisyyttä. (Vrt. Rouhiainen-Valo ym. 2010). Eettisyys ilmeni tutkimuksellisen eettisyyden lisäksi myös yhdistyksen tarkoituksen toteuttamisessa: sosiaalisuuden laajassa ymmärtämisessä, yhteisvastuussamme yhteiskunnan heikko-osaisista (Leskinen 2011, 102–103).

7.3 Yhdistyksen tulevaisuus

Tämä työ oli osoitus siitä, että muutaman ihmisen vuoden työllä saimme yhdistyksen toiminnan alkuun, josta on hyvä ponnistaa eteenpäin. Kehittämistyön tekeminen loi meille uutta intoa jatkaa toimintaa. Yhdistyksen tunnettavuus lisääntyy jokaisen uuden tavoitetun ihmisen kautta, myös tämän raportin myötä. Harjoittelupaikkojen lisäys ja opiskelijavaihtojen määrän kasvu auttavat myös asiassamme eteenpäin.

Ensi vuosien aikana pyrimmekin löytämään lisää harjoittelupaikkoja välitettäväksi. Suunnitelmissa on saada harjoittelupaikka lähes joka mantereelta, myös Euroopasta, jonne lähteminen on helppoa. Toivomme voivamme tehdä rakentavaa yhteistyötä suomalaisien ammattikorkeakoulujen kanssa, jotta me kaikki voimme hyötyä nyt käynnistetystä toiminnasta. Turun yliopiston suojeleminen harjoittelupaikkaa kohtaan avasi myös toiveita muiden yliopistojen suhteen.

Vaikka toimintamme käynnistyi kansainvälisen avustuskohteen kautta, tarkoituksemme on juurruttaa itsemme kotimaahan. Jatkamme rahoitusvaihtoehtojen kartoitusta ja eri projektimahdollisuuksien tunnustelua. Tavoitteena on projektityön kautta työllistäminen ja toiminnan vakiinnuttaminen.

Yhteistyö on kuitenkin eilinehto ja verkostoa on hyvä luoda lisää. Mitä enemmän aktiivisia jäseniä toimintaamme sitoutuu, sitä parempi mahdollisuus yhdistyksellä on auttaa ja avustaa. Meihin saa ottaa matalalla kynnyksellä yhteyttä, kuuntelemme suurilla korvilla ja teemme oman osamme hyvinvoinnin mahdollistamiseksi.

LÄHTEET

Alasoini, T. 2009. Osallistava ohjelmallinen kehittäminen tietoyhteiskunnassa. Teoksessa Sepänen-Järvelä, R. & Karjalainen, V. (toim.) Kehittämistyön risteyskiä. Helsinki: Stakes, 35–52.

Anheier, H. 2014. Nonprofit organizations. Theory, management, policy. 2. painos. Lontoo: Routledge. Viitattu 26.10.2016 https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=rBZgAwAAQ-BAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=charity+organizations&ots=JFvZj_0oAQ&sig=rU8NjZJ3WCdFIMoK6aummyMejqTc&redir_esc=y#v=onepage&q=charity%20organizations&f=false.

Arola, P. 2003. Tavoitteena kunnan kansalainen. Koulun kansalaiskasvatuksen päämäärät eduskunnan keskusteluissa 1917–1924. Väitöskirja. Kasvatustieteen laitoksen tutkimuksia 191. Helsinki: Helsingin yliopisto. Viitattu 5.10.2016 <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/kas/kasva/vk/arola/tavoitte.pdf>.

Arvonlisäverolaki 1501/1993.

Autetaan Yhdessä – Let’s Help Together ry 2015. Yhdistyksen säännöt 30.6.2015. Julkaisematon lähde.

Autetaan Yhdessä – Let’s Help Together ry 2016. Viitattu 14.10.2016 www.autetaanyhdessa.org.

Demokratia 2016. Kansalaistoiminta. Viitattu 30.9.2016 <http://www.demokratia.fi/tietotori/kansalaistoiminta/>.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1999. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 3. painos. Tampere: Vastapaino.

Eskola, J. & Vastamäki, J. 2007. Teemahaastattelu: opit ja opetukset. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin. Jyväskylä: PS-kustannus, 24–42.

Graham, M. & Stebbins, R. 2004. Volunteering as leisure/Leisure as volunteering. An international assessment. Oxfordshire: CABI publishing. Viitattu 24.11.2016 <http://site.ebrary.com.ezproxy.turkuamk.fi/lib/turkuamk/detail.action?docID=10070212>.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta. Luonnos 30.6.2016. Viitattu 26.10.2016 <http://www.hare.vn.fi/upload/asiakirjat/21957/43687223557853.PDF>.

Halme, V. 2016. Patentti- ja rekisterihallitus. Henkilökohtainen tiedonanto 6.10.2016.

Harju, A. 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Kansanvalistusseura.

Harju, A. 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 58–80.

Harju, A. 2016. Kansalaisyhteiskunnan määritelmä ja sisältö. Viitattu 22.9.2016 http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/kansalaisyhteiskunta/kansalaisyhteiskunnan_maaritelma_ja_sisalto.

Harju, U-M.; Niemelä, P.; Ripatti, J.; Siivonen, T. & Särkelä, R. 2001. Vapaaehtoistoiminta seurakunnissa ja järjestöissä. 1. painos. Helsinki: Edita.

Heikkala, J. 2016. Yhteiskunnan päätoimintalohkot. Viitattu 17.11.2016 <http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/kansalaisyhteiskunta>.

Heikkilä, A.; Jokinen, P. & Nurmela, T. 2008. Tutkiva kehittäminen: avaimia tutkimus- ja kehittämishankkeisiin terveysalalla. Helsinki: WSOY.

Helander, V. 1998. Kolmas sektori. Helsinki: Gaudeamus.

Helander, V. 2001. Paikallisyhdistyksiä lähikuvassa. Yhteydet, rakenne ja toiminta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.

Helminen, J. 2014. Sosiaalialan työmenetelmien ja kehittämistoiminnan osaajat. Ammattikorkeakoulujen sosiaalialan erikoistumiskoulutukset vahvistamassa ammatillista osaamista. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2014:8. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. Viitattu 26.4.2016 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116145/URN_ISBN_978-952-00-3477-1.pdf?sequence=1.

Henkilötietolaki 523/1999.

Hintikainen, K. 2011. Kehityspolitiikan ruohonjuurella. Kansalaisjärjestöt Suomen kehitysyhteisyydessä 1974–2010. Pro gradu-tutkielma. Yhteiskunta- ja kauppatieteiden tiedekunta. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 17.11.2016 http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20110127/urn_nbn_fi_uef-20110127.pdf.

Hintikka, K. 2016. Sosiaalinen media. Viitattu 26.10.2016 <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2014. Tutki ja kirjoita. 19. painos. Helsinki: Tammi.

Hokkanen, L. 2014. Autetuksi tuleminen. Valtaistavan sosiaalisen asianajon edellyttämät toimitukset. Väitöskirja. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Rovaniemi: Lapin yliopisto. Viitattu 27.9.2016 [http://www.sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4B1BF8B291E03F39C2257D0200441181/\\$FILE/Hokkanen_vkirja.pdf#page=187](http://www.sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4B1BF8B291E03F39C2257D0200441181/$FILE/Hokkanen_vkirja.pdf#page=187).

Hokkanen, L.; Pirinen, J. & Kuitunen, H. 2014. Vapaaehtoistyö, kansalaisjärjestöt ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen Etelä-Savossa-esiselvitys. Mikkelin ammattikorkeakoulu: Mikkelin. Viitattu 21.11.2016 <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/71794/URN:NISBN9789515884114.pdf?sequence=1>.

Hölttä, K. 2013. Kansalaistoiminta. Lailliset oikeudet. Helsinki: Into.

Hämäläinen, K. 2002. Arvioinnin onnistumisen edellytyksiä. Teoksessa Hämäläinen, K. & Kaartinen-Koutaniemi, M. (toim.) Benchmarking korkeakoulujen kehittämisympäristönä. Helsinki: Edita, 7–9.

Häyrinen, K. 2015. Veto- ja elinvoimainen järjestö ja vapaaehtoistoiminnan organisointi. Teoksessa Riikonen, S. & Nyman, T. (toim.) Moninainen ja kehittyvä järjestötoiminta. Elinvoimaisuutta ja uudistavaa ajattelua toimintaympäristön muutoksessa. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 38–46. Viitattu 26.10.2016 <http://www.kansalaisareena.fi/ka2016/wp-content/uploads/2016/05/moninainen-ja-kehittyva-jarjestotoiminta-netti-31.12.pdf>.

Investopedia 2016. Financial operating plan. Viitattu 3.12.2016 <http://www.investopedia.com/terms/f/fop.asp>.

Isokangas, A. & Kankkunen, P. 2011. Suora yhteys – näin sosiaalinen media muuttaa yritykset. EVA. Viitattu 26.10.2016 <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2011/05/Suora-yhteys.pdf>.

Julkunen, R. 2006. Kuka vastaa? Hyvinvointivaltion rajat ja julkinen vastuu. Helsinki: Stakes.

Järjestöhautomo 2016. Yhdistyksen perustaminen. Viitattu 26.9.2016 <http://www.jarjestohautomo.fi/jarjestotietoa/yhdistyksen-perustaminen/>.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kansalaisen käsikirja 2016. Talousarvio. Viitattu 18.11.2016 http://kansalaisenkasikirja.info/index.php?title=Yhdistyksen_talous.

Kielijelppi 2016. Helsingin yliopiston Kielikeskuksen äidinkielen viestintäopetuksen palveluyksikkö. Viitattu 11.4.2016 <http://www.kielijelppi.fi/puheviestinta/mika-kokous-on>.

Kielitoimiston sanakirja 2016. Markkinat ja markkinatalous. Viitattu 16.11.2016 <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>.

Kiikkala, I. 2007. Kehittämistyö ja jatkuva muutos. Teoksessa Väistö, R. (toim.) Työntekijä oman työnsä kehittäjänä. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun julkaisu, 60–73. Viitattu 24.10.2016 http://www.pohjois-karjalanamk.fi/julkaisut/sahkoinenjulkaisu/c27_verkkojulkaisu.pdf#page=62.

Kirjanpitoasetus 1339/1997.

Kirjanpitolaki 1336/1997.

Kirjonen, J. 2009. Kehittäminen asiantuntijatyönä. Teoksessa Seppänen-Järvelä, R. & Karjalainen, V. (toim.) Kehittämistyön risteysiä. Helsinki: Stakes, 117–134.

Konrath, S. 2011. Motives matter: Why we volunteer has an impact on our health. Institute for social research. University of Michigan. Viitattu 2.12.2016 <http://home.isr.umich.edu/releases/motives-matter-why-we-volunteer-has-an-impact-on-our-health/>.

Kontkanen, S. 2016. Järjestötoiminta vähentää yksinäisyyttä. Raiku 2/2016, 8–9.

Konttinen, E. 2016a. Kansalaisyhteiskunta. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 18.3.2016 <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kansalaisyhteiskunta>.

Konttinen, E. 2016b. Kolmassektori. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 16.11.2016 <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>.

Kortetjärvi-Nurmi, S. & Murtola, K. 2015. Areena: yritysviestinnän käsikirja. Helsinki: Edita. Viitattu 11.4.2016 <http://ekirjasto.kirjastot.fi/ekirjat/areena-yritysviestinnan-kasikirja>.

Koppa 2016. Laadullinen tutkimus. Viitattu 15.4.2016 <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>.

Koski, R. & Korteso, K. 2012. Kokousten seitsemän kuolemansyntiä. Paranna palaveritasi. Helsinki: Talentum. Viitattu 12.10.2016 <https://www-ellibslibrary-com.ezproxy.turkuamk.fi/reader/978952141716>.

KvaliMOTV 2016. Menetelmäopetus. Viitattu 25.4.2016. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/>.

Laki sähköisen viestinnän tietosuojasta 516/2004.

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 759/2004.

Lattunen, T. 2016. Suomalainen kansalaisjärjestötoiminta – murroksia ja muutoksia. Suomen poliittinen järjestelmä – verkkokirja. Helsingin yliopisto. Viitattu 18.11.2016 <http://blogs.helsinki.fi/vol-spj/kansalaisjarjestot/suomalainen-kansalaisjarjestotoiminta/>.

Lecklin, O. 2006. Laatu yrityksen menestystekijänä. Helsinki: Talentum.

- Leskinen, T. 2011. Muukalaisten auttaminen. Suomalaiset ja kehitysapu. Teoksessa Pessi, A. & Saari, J. (toim.) Hyvien ihmisten maa. Auttaminen kilpailukyky-yhteiskunnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. A tutkimuksia 31. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 91–120.
- Loimu, K. 2010. Yhdistystoiminnan käsikirja. 4., uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Loimu, K. 2013. Yhdistyksen ABC. Opas suomalaisen yhdistystoimintaan. Helsinki: Into.
- Loimu, K. 2016. Toimintakertomus. Viitattu 16.10.2016 <http://yhdistystieto.fi/wiki/88-toimintakertomus>.
- Lähde, A. 2014. Metoditentin tenttimateriaali. Viitattu 15.10.2014 www.turkuamk.fi/Optima.
- Marjovuori, A. 2014. Vapaaehtoistyön ytimessä. Järjestömuotoinen vapaaehtoistyö sosiaalisten representaatioiden näkökulmasta. Väitöskirja. Sosiaalitieteiden laitos. Helsinki: Helsingin yliopisto. Viitattu 3.12.2016 https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/44979/marjovuori_v%C3%A4it%C3%B6skirja.pdf.
- Martela, F. 2014. Onnellisuuden psykologia. Teoksessa Uusitalo-Malmivaara (toim.) Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-Kustannus, 30–62.
- Matthies, A-L. 1996. Hyvinvoinnin sekatalous ja suomalaiset välittävät organisaatiot. Teoksessa Matthies, A-L.; Kotakari, U. & Nylund, M. 1996 (toim.). Välittävät verkostot. Tampere: Vastapaino, 11–29.
- Musick, M. & Wilson, J. 2008. Volunteers: a social profile. Bloomington: Indiana University Press. Viitattu 23.11.2016 <http://site.ebrary.com.ezproxy.turkuamk.fi/lib/turkuamk/detail.action?docID=10212568>.
- Mykkänen-Hänninen, R. 2007. Vapaaehtoistyön rajapinnoilla. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu.
- Mönkkönen, K. 2007. Vuorovaikutus. Dialoginen asiakastyö. Helsinki: Edita. Viitattu 12.4.2016 <https://www.ellibslibrary.com//book/978-951-37-5444-0>.
- National report – Finland 2016. Study on Volunteering in the European Union. Viitattu 22.10.2016 http://www.kansalaisareena.fi/Volunteering_in_Finland-tutkimus.pdf.
- Ngopulse 2016. Guidelines to prepare your annual report. Viitattu 4.12.2016 <http://www.ngopulse.org/blogs/guidelines-prepare-your-annual-report>.
- Niemelä, J. 2008. Kansalaistoiminnan vahvistaminen kansallisena haasteena. Teoksessa Holopainen, A.; Lind, K. & Niemelä, J. (toim.) Ammattikorkeakoulut kansalaistoiminnassa. Oikeusministeriö. Julkaisu 2008:7, 21–31. Viitattu 16.11.2016 http://oikeusministerio.fi/sv/index/julkaisut/julkaisuarkisto/200807ammattikorkeakoulutkansalaistoiminnassa/Files/OMJU_2008_7_206s.pdf#page=67.
- Niva, M. & Tuominen, K. 2005. Benchmarking käytännössä. Turku: Oy Benchmarking Ltd.
- Norri, M. & Palsala, A. 2016. Kansalaistoiminnan historiaa. Viitattu 12.10.2016 <http://www.sivistystyo.fi/opinto/kansalaisopinnot/index.php?k=1095>.
- Nylund, M. & Yeung, A. 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 13–38.
- Ollikainen, H. & Raitinen, V. 2016. Yhdistystoiminnan opas. Selkokieliversio. Työministeriö. Viitattu 17.10.2016 <http://jyy.fi/wp-content/uploads/2011/07/Yhdistystoiminnan-opas-Selkokieliversio.pdf>.

Paasolainen, S. 2013. Yhdistyksen elinkaari. Kerava: ProTaito.

Patentti- ja rekisterihallitus 2016. Yhdistykset. Viitattu 23.9.2016 www.prh.fi.

Perintö- ja lahjaverolaki 378/1940.

Perälä, s. & Perälä, J. 2006. Yhdistyksen ja säätiön talous, kirjanpito ja verotus. 3., uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro.

Pessi, A. 2014. Myötätunto onnen lähteenä. Teoksessa Uusitalo-Malmivaara (toim.) Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-Kustannus, 179–199.

Pessi, A. & Oravasaari, T. 2010. Kansalaisjärjestötoiminnan ytimessä. Avustustoiminnan raportteja 23. Helsinki: Raha-automaattiyhdistys. Viitattu 23.10.2015 http://www2.ray.fi/sites/default/files/Avustukset/Julkaisut/RAY_raportti_23.pdf.

Pessi, A. & Oravasaari, T. 2011. Suomalaisen altruismin tyypit. Auttamisen kolme muotokuvaa. Teoksessa Pessi, A. & Saari, J. (toim.) Hyvien ihmisten maa. Auttaminen kilpailukyky-yhteiskunnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. A tutkimuksia 31. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 71–90.

Philips, J. 2007. Affluent in the face of poverty: on what rich individuals like us should do. Väitöskirja. Amsterdam: Amsterdam University Press. Viitattu 13.11.2016 <http://site.ebrary.com.ezproxy.turkuamk.fi/lib/turkuamk/detail.action?docID=10302331>.

Raha-automaattiyhdistys 2016. Avustustietokanta. Viitattu 17.10.2016 <http://www2.ray.fi/fi/avustukset/raha-tukee/avustustietokanta>.

Rahankeräyslaki 255/2006.

Rahikka, A. 2013. Dialogi auttavissa verkkopalveluissa. Sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisten kertomuksia kommunikaatiosta. Väitöskirja. Sosiaalitieteiden laitos. Sosiaalityö. Helsinki: Helsingin yliopisto. Viitattu 12.4.2016 https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/41885/rahikka_vaitoskirja.pdf?sequence=1.

Rogers, T. 2008. Conferences and conventions: a global industry. Oxford : Elsevier Butterworth-Heinemann.

Rosengren, P. & Törrönen, A. 2013. Yhdistystoiminnan avaimet. Uudistettu painos 2013. Helsinki: Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry. Viitattu 26.9.2016 http://jarjestohautomo-fi-bin.directo.fi/@Bin/e9650db0a4aa8271b7bbf6674d954448/1474908167/application/pdf/547193/yhdistystoiminnan_avaimet_opas_2013.pdf.

Rouhiainen-Valo, T.; Rantanen, T.; Hovi-Pulsa, R. & Tietäväinen, S. 2010. Kompetenssit sosionomien (AMK ja YLEMPI AMK) ydinosaamisen avaajina. Teoksessa Viinamäki, L. (toim.) Sosionomin ammatti ja työ 2010–2025. Havainnot ja päätelmiä sosionomien (AMK & ylempi AMK) profiilista Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä. Sarja A: Raportteja ja tutkimuksia 3/2010. Kemi: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, 9–36. Viitattu 21.10.2016 <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/54727/viinamaki%20A%203%202010.pdf?sequence=1>.

Rouvinen-Wilenius, P.; Aalto-Kallio, M.; Koskinen-Ollonqvist, P. & Nikula, T. 2011. Teoksessa Rouvinen-Wilenius, P. & Koskinen-Ollonqvist, P. (toim.). Tasa-arvo ja osallisuus väylä terveyteen. Järjestöt suunnannäyttäjänä. Terveyden edistämisen keskus: Helsinki, 49-76. Viitattu 16.10.2015 http://issuu.com/soste/docs/tasa-arvo_ja_osallisuus_2012/1_

Ruuskanen, P. 2016. Sosiaalinen pääoma. Viitattu 5.10.2016 <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-paaoma>.

Räsänen, K. 2007. Kehittämisoitteet: tutkimusavusteinen kehittämistyö 'käytännöllisenä toimintana'. Teoksessa Ramstad, E. & Alasoini, T. (toim.) Työelämän tutkimusavusteinen kehittäminen Suomessa. Lähestymistapoja, menetelmiä, kokemuksia, tulevaisuuden haasteita. Helsinki: Tykes, 40–66.

Sajaniemi, M. & Mäkelä, J. 2014. Ihminen voi hyvin joukossa. Teoksessa Uusitalo-Malmivaara (toim.) Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-kustannus, 136–159.

Salonen, K. 2012. Kehittämistoiminnan konstruktivistinen malli. Teoksessa Hautala, T.; Ojalehto, M. & Saarinen, J. (toim.) Työelämää kehittämässä. Ammattikorkeakoulu projektimaisen kehittämisen kumppanina. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 22–31.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Salonen, K. 2015. Vapaa-ajan aktiviteettien tuottamat hyvinvointikokemukset kolmasikäisten keskuudessa. Turun ammattikorkeakoulun tutkimuksia 43. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Santalainen, T. 2014. Strateginen ajattelu & toiminta. Helsinki: Talentum. Viitattu 12.4.2016 <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789521422546>.

Saukkonen, P. 2016. Kansalaisjärjestöt ja yhteiskunnalliset liikkeet. Suomen poliittinen järjestelmä – verkkokirja. Helsingin yliopisto. Viitattu 18.11.2016 <http://blogs.helsinki.fi/vol-spj/kansalaisjarjestot/suomalainen-kansalaisjarjestotoiminta/>.

Seppo, M. 2013. Kansalaisyhteiskunta nyt. Selvitys suomalaisen kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksistä, tilasta ja asemasta. Kepa:n taustaselvitykset n:o 38. Helsinki: Kepa. Viitattu 21.11.2016 <http://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/kansalaisyhteiskunta-nyt-final.pdf> Kansalaisareena.fi.

Seppänen-Järvelä, R. & Vataja, K. 2009. Työyhteisö uusille urille: kehittäminen osaksi arjen työtä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Siisiäinen, M. 1996. Yhteiskunnalliset liikkeet, yhdistykset ja hyvinvointivaltio. Teoksessa Matties, A-L.; Kotakari, U. & Nylund, M. (toim.). Välittävät verkostot. Tampere: Vastapaino, 33–48.

Siisiäinen, M. & Kankainen, T. 2016. Yhdistys. Viitattu 23.9.2016 <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/yhdistys>.

Similä, J. 2016. Yleishyödyllisten yhteisöjen verotus. Keskusteluasiakirja. Selvityksiä ja ohjeita 27/2016. Oikeusministeriö. Viitattu 26.10.2016. http://oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1466064720001/Files/OMSO_27_2016_Yleishyodyll_yhteisojen_verotus34.pdf.

Sipilä, J. 2015. Ratkaisujen Suomi. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015. Hallituksen julkaisusarja 10/2015. Valtioneuvoston kanslia. Viitattu 2.12.2016 http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1427398/Ratkaisujen+Suomi_FI_YHDISTETTY_netti.pdf/801f523e-5dfb-45a4-8b4b-5b5491d6cc82.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2016. Syrjäytyminen. Viitattu 5.10.2016 <http://stm.fi/syrjaytymisen-ja-koyhyiden-ehkaisy>.

Soste 2016. Vapaaehtoistoiminta. Viitattu 30.9.2016 <http://www.soste.fi/elinvoimaiset-jarjestot/vapaaehtoistoiminta.html>.

Suomen perustuslaki 731/1999.

Suomen potilasliitto ry 2016. Toimintasuunnitelma 2016. Viitattu 17.11.2016 http://www.potilasliitto.fi/SPL_Toimintasuunnitelma_2016.pdf.

Suomisanakirja 2016a. Järjestö, yhdistys, kansalaisyhteiskunta, kansalaisyhteisö ja yhteisö. Viitattu 12.10.2016 <http://www.suomisanakirja.fi/yhdistys>.

Suomisanakirja 2016b. Hyväntekeväisyys. Viitattu 25.11.2016 <http://www.suomisanakirja.fi/hyv%C3%A4ntekev%C3%A4isyys>.

Tanskanen, A. & Daniesbacka, M. 2015. Ovatko vapaaehtoistyö ja hyväntekeväisyys yhteydessä onnellisuuteen? Yhteiskuntapolitiikka 80 (2015): 5, 469–481. Viitattu 27.10.2015 https://www.thl.fi/fi/web/yhteiskuntapolitiikka/arkisto/2015_5.

Tiittula, L. & Ruusuvuori, J. 2005. Johdanto. Teoksessa Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. (toim.) Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Tampere: Vastapaino, 9–21.

Tilastokeskus 2016. Julkinen sektori. Viitattu 16.11.2016 http://tilastokeskus.fi/meta/kas/julkinen_sektor.html.

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009a. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. 3. korjattu painos. Tampere: Tampere university press.

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009b. Käyttäjä ja toimijalähtöinen kehittäminen. Ammattikorkeakoulujen verkkojulkaisu. Viitattu 18.10.2016 <https://www.finna.fi/Record/plari.88363>.

Tuloverolaki 1535/1992.

Uusitalo-Malmivaara, L. 2014. Positiivinen psykologia – mitä se on? Teoksessa Uusitalo-Malmivaara (toim.) Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-Kustannus, 63–84.

Valli, R. 2007. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Jyväskylä: PS-kustannus, 100–112.

Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 1753/2015.

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö 2016. Kansalaistoiminta. Viitattu 30.9.2016 <http://www.sivistystyo.fi/opinto/kansalaisopinnot/index.php?k=690>

Vero 2016a. Arvonlisävero. Viitattu 17.10.2016 https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Arvonlisaverotus.

Vero 2016b. Yleishyödyllisyys arvonlisäverotuksessa. Viitattu 26.10.2016. [https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Tuloverotus/Milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyod\(11733\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Tuloverotus/Milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyod(11733)).

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Virtanen, A. & Näsi, S. 2003. Aatteesta ja rahasta näkökulmia yhdistysten toimintaan ja talouteen. Teoksessa Hänninen, S.; Kangas, A. & Siisiäinen, M. (toim.) Mitä yhdistykset välittävät. Tutkimuskohteena kolmas sektori. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 167–189.

Vuori, J. 2011. Dialoginen viestintä johtamisessa. Teoksessa Rissanen, S. & Lammintakanen, J. 2012 (toim.) 1. painos. Sosiaali- ja terveysjohtaminen. Helsinki: Sanoma Pro, 183–198.

Vuorinen, T. 2013. Strategiakirja. 20 työkalua. Helsinki: Talentum.

Välke, O. & Miettinen, L. 2013. Yhdistystoimijan opas. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry.

Vänttinen, P. 2016. Jokaiselle säällinen toimeentulo. Raiku 2/2016, 8–9.

Willner, H. & Anttila, M. 2014. Pumppu-hanke – kansalaislähtöiset monituottajamallit hyvinvointipalveluissa. Teoksessa Anttila, M. & Willner, H. (toim.) Ihminen kehittämisen keskiössä. Näkökulmia kansalaislähtöisyyteen, monituottajuuteen ja hyvinvointialan rakenteiden kehittämiseen. Hämeenlinna: Pumppu-hanke, 8–11.

Yeung, A. 2004. Individually together. Volunteering in late modernity: social work in the Finnish church. Helsinki: The Finnish federation for social welfare and health.

Yhdistyslaki 503/1989.

Yhdistysrekisteriasetus 506/1989.

Yhdistysten hyvä hallintotapa – suositus 2015. Viitattu 18.11.2016 http://www.vala.fi/user-Data/vala/hh-opas_2015.pdf.

Yhdistystieto 2016. Toimintasuunnitelma. Viitattu 18.11.2016 <http://yhdistystieto.fi/wiki/89-toimintasuunnitelma>.

Yhdistystoimijat 2016. Tietoa yhdistyksen perustamisesta sekä toiminnasta. Viitattu 4.10.2016 <http://www.yhdistystoimijat.fi/toiminnot/perustehtavan-toteuttaminen/>.

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto 2016. Tutkittavien informointi. Viitattu 31.1.2016 <http://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/tutkittavien-informointi.html>.

Kooste hallituksen suunnittelemissa toimissa

Autetaan yhdessä – Let´s Help Together ry

9.11.2015 Marjo Vähäkangas

1. Internetsivujen luominen
 - Yksinkertaiset sivut
 - Avattu webhotelli- ja domain –palvelut. Yhdistyksen internet osoite on www.autetaanyhdessa.org
 - Sivuston kautta on avattu sähköposti nimellä info@autetaanyhdessa.org.
 - Sivuston rakennetta on suunniteltu alustavasti sekä valokuvia Filippiineiltä toimitettu, mutta sivutekstien muokkaaminen pitäisi aloittaa.
 - Sivustolle pitää tulla maininta rahankeräyslupien myöntämisen jälkeen, että luvat ovat voimassa Lounais-Suomen alueella ja eri rahankeräystavoilla pitää olla omat viitteet.
2. FB-profiilin avaaminen nettisivujen jälkeen yhteneväisillä kuvilla
3. Kirjanpitäjän valinta
4. Rahankeräyslupien hakeminen
5. Harjoittelupaikkojen mainos AMK:lle (yhteistyö)
6. Toimintasuunnitelma syksyn 2015 aikana
7. Lehtikirjoitus
8. Rahankeräystapaehdotuksia:
 - Tuotemyynti
 - KK-lahjoitukset (palataan kun nettisivut ja luvat on selvitetty)
 - Musiikkituotot
 - Lehdykkä/jäsentiedote
 - Yrityssponsorit
 - Opiskelijavälitys
 - T-paidat, tekstiili- tai käsityöt
 - i. Myyjäiset?
 - ii. Nettisivut?
9. Yhdistyksen verovelvoitteiden selvittäminen

Saatekirje yhdistyksen perustajille sekä haastattelusuostumus

Suoritan Turun ammattikorkeakoulussa sosiaalialan ylempää ammattikorkeakoulu-tutkintoa. Tutkintoon sisältyy opinnäytetyö, jonka toteutan tutkimuksellisenä kehittämishankkeena. Tehtäväni on käynnistää kesällä 2015 perustetun hyväntekeväisyysyhdistyksen toiminta. Osa kehittämistyöni arviointimateriaalista koostuu haastatteluista, jotka kohdennan yhdistystä perustaneisiin jäseniin. Haastattelulla on tarkoitus kerätä tietoa yhdistykseen liittyvistä perustamistoimista sekä perustajajäsenten kokemista karikoista ja onnistumisista käynnistämisvaiheessa. Haastattelutulokset antavat vertailupohjaa perustamistoimien saman- tai erinkaltaisuuteen.

Haastattelut toteutetaan vapaasti keskustellen kertaluontoisesti ja ne ovat luottamuksellisia. Haastatteluja ei nauhoiteta, mutta niistä tehdään kirjalliset muistiinpanot, jotka hävitetään polttamalla vastausten analysoinnin jälkeen. Haastatteluista ei käy ilmi haastateltavan henkilöllisyys eikä yksittäisiä vastauksia voida tunnistaa. Arvioin haastattelun kestävän noin tunnin. Toimin haastattelijana.

Kaarinassa 31.1.2016

Marjo Vähäkangas, opiskelija
marjo.vahakangas@edu.turkuamk.fi
p. 050 912 6416

Opinnäytetyön ohjaaja:

Kari Salonen, yliopettaja
p. 044 907 4549
Terveys ja hyvinvointi/Turun ammattikorkeakoulu

Suostumus

Suostun vapaaehtoisesti haastatteluun em. aiheesta.

Haastattelupäivämäärä ja paikka

Haastateltavan allekirjoitus

Nimen selvennys:

Haluan tutustua haastattelun tuloksiin Kyllä _____ Ei _____

Yhteyssähköposti linkkiä varten (valmis opinnäytetyö):

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2016

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2016

Autetaan yhdessä – Let's HelpTogether ry

Sarkakatu 15, 20660 LITTOINEN

p. 050 912 6416 tai p. 050 531 8686

215.311 - 2015/511404Y

6.1.2016

SISÄLLYS

1 YHDISTYKSEN TOIMINNAN TARKOITUS	3
2 VISIO	3
3 TOIMINTAKAUSI 2016	4
3.1 Haasteet	4
3.2 Mahdollisuudet ja vahvuudet	5
4 TOIMINNAN PAINOPISTEET, TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2016	6
5 YHDISTYKSEN SISÄINEN JA ULKOINEN TOIMINTA	7
7 TIEDOTTAMINEN	8

1 Yhdistyksen toiminnan tarkoitus

Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry on hyväntekeväisyisyhdistys, jonka kotipaikka on Kaarinassa. Yhdistys perustettiin 6.6.2015 ja rekisteröitiin 30.6.2015. Perustajajäsenenä on kolme suomalaista henkilöä, joilla on kokemusta joko järjestötyöstä tai hyväntekeväisyydestä. Heitä yhdistää sukulaisuus- ja perhesiteet.

Yhdistyksen toimintaa ei ole rajattu maantieteellisesti, eikä avustustoimintaa ole kohdennettu tietyille asiakasryhmille. Yhdistyksen tarkoituksena on auttaa avuntarpeessa olevia ja tarjota auttamisalusta henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita auttamisesta tavalla tai toisella. Auttamisprojekteja voi olla erilaisia, eri auttajien kiinnostuksen ja resursoinnin mukaisesti.

Yhdistyksen tarkoituksena on avuntarpeessa olevan ihmisen hyvinvoinnin lisääminen niin, että se edesauttaa hänen omaehtoista selviytymistään ja kunnioittaa hänen kulttuuriaan. Auttaminen voi tapahtua esim. taloudellisesti avustamalla tai toteuttamalla erilaisia auttamisprojekteja. Tärkeää on, että toimintaa tehdään yhdessä luotettavien ja tunnettujen paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi yhdistyksen tavoitteena on edistää ja kehittää yhteistyötä eri toimijoiden kesken tarkoituksensa mukaisesti kansallisesti ja/tai kansainvälisesti.

Hyvinvoinnin lisääminen voi pitää sisällään tiedotusta ja koulutusta, hygieniasta huolehtimista, ravinnon mahdollistamista, terveydenhoitoa, sairaanhoitoa, väkivallan ehkäisyä, perheiden tukemista, kaikkea sellaista, mikä koetaan oleelliseksi. Toiminnasta ei haluta pois sulkea mitään sellaista, mikä voisi edesauttaa jonkun toisen elämän laadun parantamista. Yhdistys toimii vapaaehtoistyöhön nojaten.

2 Visio

Autetaan Yhdessä – Let's Help Together ry:n visiona on hyvin toimiva yhdistys, joka tekee monipuolista auttamistyötä ihmisten hyväksi tukien heidän omaehtoista selviytymistään. Yhdistyksen sisäinen toiminta on aktiivista ja harmonista yhdessä tekemistä, ja

avustustoiminnalla tähdätään konkreettiseen auttamiseen. Opiskelijoiden harjoittelu- paikkojen välittäminen ulkomaille nousee keskeiseksi toimintamuodoksi. Yhdistyksen toiminnassa korostuu luovien sekä toiminnallisten menetelmien ja harrasteiden hyödyntäminen varanhankinnassa ja avustustyössä.

3 Toimintakausi 2016

3.1 Haasteet

Yhdistyksen toiminnan haasteet liittyvät pääasiassa yhdistyksen käynnistämiseen. Yhdistys tarvitsee toimivat internet- ja Facebook –sivut, joiden avulla tiedotetaan yhdistyksestä ja sen toiminnasta ja tavoitteista. Internetsivujen luomisessa tarvitaan vapaaehtoisuuteen pohjaavaa ulkopuolista apua. Haasteeksi muodostuvat aikataulut sekä intressien kohtaaminen.

Jäsenmäärän kasvattaminen on oleellista yhdistyksen toiminnan kannalta. Aktiivisten, innokkaiden sekä sitoutuvien uusien jäsenten löytyminen voi olla pulmallista. Varanhankinta sekä kaikki yhdistyksen toiminta vaativat konkreettista vapaaehtoistyötä.

Rahankeräyslupien mahdollinen saamatta jääminen tulee vaikuttamaan vuoteen 2016 niin, että yhdistyksen toiminta sekä avustuskohteet rahoitetaan tuote- ja/tai palvelumyynnillä. Tässä tapauksessa yhdistyksessä pitää linjata myytävät palvelut, sekä hinnoitella ja markkinoida ne. Jos rahankeräysluvut saadaan, niin yhdistyksen tulee organisoida rahankeräykset lupien mukaisesti.

Opiskelijoiden ulkomaan harjoittelupaikkojen välittäminen ja paikkojen lisääminen vaativat hyviä uusia yhteistyösuhteita. Yhteistyötä tulee avata eri oppilaitosten kanssa sekä kartoittaa harjoittelupaikkoja.

Yhdistyksen tulee saada tunnettavuutta ja luotettavuutta oman toimintansa kautta. Tähän vaaditaan aktiivista tiedottamista ja asialle omistautunutta jäsenistöä.

3.2 Mahdollisuudet ja vahvuudet

Uuden yhdistyksen on mahdollista kohdentaa toiminta ilman ennakkoluuloja yhdistyksen linjauksen mukaisiin kohteisiin. Avustamisen kenttä on laaja; erilaisille avustus- tai auttamisprojekteille on tarvetta niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Kaikkiaan yhdistyksen vahvuutena ja mahdollisuutena on joustava tapa suhtautua monipuolisesti auttamistyöhön rajaamatta mitään erityisesti pois. Monet yhdistykset ovat erikoistuneet yhteen tai muutamaiin avustuskohteisiin, jolloin auttamisen kenttä supistuu ja tarvitaan uusia yhteisöjä uusiin projekteihin. Tämän yhdistyksen tarkoituksena on tarjota auttamisalusta projekteille ja myötävaikuttaa kulttuuri- tai uskontositoutumattomaan auttamiseen.

Yhdistyksen on mahdollista tehdä opiskelijavaihdossa kahdensuuntaista auttamistyötä. Opiskelijoiden harjoittelupaikkoja ulkomailla voidaan lisätä ja kansainvälisestä vaihdosta hyötyvät niin opiskelijat kuin vastaanottavat tahot.

Yhdistyksen on mahdollista antaa avuntarvitsijoille kasvot ja saada heidän tarpeensa/hätänsä näkyviin. Länsimaissa ei tunneta kovinkaan hyvin köyhän/sotaisan maan tavallisten ihmisten elinolosuhteita ja niissä piileviä ongelmia. Yhdistys voi tiedottamisen avulla myös auttaa kohdistetummin avuntarvitsijoita. Avustustyötä tehdään yhteistyössä luotettavien paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa, jolloin osaaminen ja tietotaito voidaan kohdentaa tehokkaasti ongelmien ratkaisuun.

Yhdistyksen perustajajäsenet ovat sitoutuneita sekä motivoituneita hyväntekeväisyydelle. Jäsenillä on vahva usko yhdistyksen toimintaan ja toiminnan käynnistymiseen haasteista huolimatta. Suomalaiset suhtautuvat hyväksyvästi hyväntekeväisyytyöhön sekä vapaaehtoistoimintaan, joten samansuuntaisesti ajattelevia henkilöitä todennäköisesti löytyy jäseniksi sekä vapaaehtoisiksi ja lahjoittajiksi.

Perustajajäsenillä on paljon osaamista mm. yhdistystoimintaan ja yritystoimintaan liittyen. Jäsenillä on kokemusta taloushallinnon tehtävistä (talousarvion laadinta ja seuranta, kirjanpito, laskutukset, hinnoittelu), kehittämistyöstä, toiminnan suunnittelusta

ja organisoimisesta, viranomaisyhteistyöstä, kokousmenettelyistä, projektien suunnittelusta, toteutuksesta ja seurannasta, ihmissuhdetaidoista ja hoitotyöstä, luovista harrastuksista ja esiintymisistä. Lisäksi jäsenistöllä on kommunikointikielinä englanti, ranska, ruotsi ja viittomakieli.

Hallituksen puheenjohtajan jatko-opiskelut tehostavat yhdistystoiminnan käynnistämistä, koska suuri osa valmistelutyöstä voidaan sisällyttää opintoihin kuuluvaksi. Opiskeluun liittyvät teoriaopinnot mahdollistavat laajemman näkökulman yhdistys- sekä hyväntekeväisyystyöhön.

4 Toiminnan painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet 2016

Alla olevassa taulukossa on esitetty tiivistetysti yhdistyksen toiminnan painopistealueet sekä tavoitteet ja toimenpiteet 2016 vuodelle. Lisäksi taulukossa on alustavasti hahmoteltu vuotta 2017.

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet 2016	Toimenpiteet 2017
Painopiste 1 Internet- ja facebook-sivut	Tavoite 1. Ko. sivustojen luominen ja julkaisu	Sivustojen luominen ja julkaisu mahd. nopeasti heti alku vuodesta. -> valokuvaaja ja hallituksen jäsenet.	- Sivuston päivittäminen
Painopiste 2 Jäsenhankinta	Tavoite 2. Jäsenmäärän lisääminen 8 jäsenen.	- Aktiivinen jäsenhankinta -> hallituksen jäsenet	- Hallitusten jäsenten aktiivinen jäsenhankinta
Painopiste 3 Varainhankinta	Tavoite 3. Opiskelijoiden harjoittelupaikkojen ”myyminen”. Tavoitteena yksi opiskelijavälitys.	- Tiedote AMK:ihin harjoittelupaikoista - Yhdistysyhteistyö - Mainos internet-sivuille -> hallituksen pj.	- Tiedote AMK:ihin harjoittelupaikoista - Yhdistysyhteistyö
	Tavoite 4. Yhden uuden harjoittelupaikan hankinta ulkomailta	- Uudesta harjoittelupaikasta sopimi-	- Uudesta harjoittelupaikasta sopimi-

		nen ulkomaille sähköpostitse tai matkustamalla. -> hallituksen jäsenet	nen ulkomaille sähköpostitse tai matkustamalla.
	Tavoite 5. Musiikkiesitysten myyminen	- Mainoksen teko ja ohjelmiston valmistelu -> hallituksen jäsenet	- Mainoksen teko ja ohjelmiston valmistelu -> hallituksen jäsenet
	Tavoite 6. Tuotemyynti: Moshot ja muut tuotevaihtoehdot	- Moshojen myynnin organisointi -> uusi jäsen -> hallituksen jäsenet	Moshojen myynnin organisointi -> uusi jäsen -> hallituksen jäsenet
	Tavoite 7. Rahankeräyslupien saaminen ja rahankeräysten organisointi	- Lupien uudelleen haku jos se on tarpeen -> hallituksen jäs.	Lupien uudelleen haku jos se on tarpeen -> hallituksen jäs.

5 Yhdistyksen sisäinen ja ulkoinen toiminta

Yhdistys pitää lakisääteiset kokoukset sääntöjen mukaisesti sekä hallitus kokoontuu tarpeen mukaan. Yhdistyksen ensimmäinen tilinpäätös valmistuu tilikauden päätyttyä syksyllä 2016.

Yhdistyksen hallituksen jäsenet panostavat vuonna 2016 uusien aktiivisten jäsenten hankintaan. Tärkeäksi nousee yhdistyksen toiminnan organisointi jäsenmäärää vastavaksi. Mahdollisia tapahtumia suunnitellaan jäsenmäärän karttumisen myötä.

Yhdistyksen näkyvyys parantuu internetsivujen julkistamisen myötä. Lisäksi panostetaan yhteen tai kahteen auttamistyöhön liittyvään lehtiartikkeliin. Duo MaMit tuovat tunnettavuutta yhdistykselle musiikkiesityksillä, joita mainostetaan myös internetsivuilla.

Yhteistyösuhteiden oletetaan kasvavan vuoden 2016 aikana muutamilla toimijoilla. Näihin kuuluvat harjoittelupaikkoja tarjoavat yhteisöt sekä ne oppilaitokset, joiden opiskelijoilla on mahdollisuus ulkomaan harjoittelupaikkoihin. Yhteistyötä tehdään myös aktiivisesti yrityspuolelle rahoituksen mahdollistamiseksi.

Yhdistyksen ulkoinen vaikuttaminen on avustuskohteiden tarpeen esille tuomista sekä siihen positiivisesti vaikuttamista, jotta ihmiset lähtisivät auttamistoimintaan mukaan. Aluksi vaikuttaminen tapahtuu pääasiassa internetsivujen tiedonannon välityksellä, mutta myöhemmin on mahdollista panostaa myös esitystyyppiseen tiedottamiseen, jolloin kerrotaan konkreettisesti avustuskohteista omakohtaisen kokemuksen kautta valokuvien välityksellä. Tällöin kohteina voisi olla oppilaitosten opiskelijat, seurakunnat sekä muut yhdistykset.

7 Tiedottaminen

Yhdistyksen avustuskohteista ja toiminnasta tiedottaminen tapahtuu kotisivujen välityksellä. Jäsenistöä informoidaan sähköpostitse. Yhteistyö hoidetaan pääasiassa myös sähköpostitse. Yhdistyksen puhelut ohjautuvat jäsenten henkilökohtaisiin puhelinnumeroihin.

Yhdistyksen sähköpostiosoite: info@autetaanyhdessa.org

Yhdistyksen internetsivujen osoite: www.autetaanyhdessa.org

Liitteestä on poistettu taloussuunnitelma.

Tavoitteiden toteutuminen 2016

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet 2016	Tulos
Painopiste 1 Internet- ja facebook-sivut	Tavoite 1. Ko. sivustojen luominen ja julkaisu	Sivustojen luominen ja julkaisu mahd. nopeasti heti alku vuodesta. -> hallituksen jäsenet.	Sivustot luotiin ja niitä päivitettiin.
Painopiste 2 Jäsenhankinta	Tavoite 2. Jäsenmäärän lisääminen 8 jäseneseen.	- Aktiivinen jäsenhankinta -> hallituksen jäsenet	Toimintakauden lopussa jäseniä oli 8.
Painopiste 3 Varainhankinta	Tavoite 3. Yhden harjoittelupaikan välittäminen.	- Tiedote AMK:iin harjoittelupaikoista - Yhdistysyhteistyö - Mainos internet-sivuille -> hallituksen pj.	Esitteet tehty. Tiedotettu oppilaitoksia harjoittelupaikoista. Kolme kyselyä osoitettu harjoitteluvaihtoon.
	Tavoite 4. Yhden uuden harjoittelupaikan hankinta ulkomailta	- Uudesta harjoittelupaikasta sopiminen ulkomaille sähköpostitse tai matkustamalla. -> hallituksen jäsenet	Uutta harjoittelupaikkaa tiedusteltiin USA:sta, lopullista vastausta asian etenemiseen ei ole saatu.
	Tavoite 5. Musiikkiesitysten myyminen	- Mainoksen teko ja ohjelmiston valmistelu -> hallituksen jäsenet	Mainokset tehty ja ohjelmisto harjoiteltu. Toteutunut 3 tilaisuutta
	Tavoite 6. Tuotemyynti: Moshot ja muut tuotevaihtoehdot	- Moshojen myynnin organisointi -> uusi jäsen -> hallituksen jäsenet	Moshoja myyntiin odotuksia enemmän.
	Tavoite 7. Rahankeräyslupien saaminen ja rahankeräysten organisointi	- Lupien uudelleen haku jos se on tarpeen -> hallituksen jäs.	Lupia ei saatu, eikä voinut hakea uudestaan toimintakaudella.

Kooste haastatteluvastauksista

1. Määrät

- Haastateltavina oli 5 perustajaa
- Haastattelut koski 7 perustettua yhdistystä.

2. Mikä ja minkä alan yhdistys?

- Ammatillinen edunvalvontayhdistys
- Palvelua tuottava edunvalvontayhdistys
- Harrasteyhdistys x 2
- Harrasteyhdistyksen tukiyhdistys
- Hyväntekeväisyys ja lasten auttaminen x 2

3. Milloin yhdistys perustettiin?

- 1972
- 1976
- 1980-luvun lopulla
- 1995
- 2000
- 2001
- 2006

4. Haastateltavan rooli perustusvaiheessa

- Alkuunpanija ja perustaja
- Perustaja ja tulkki
- Perustaja x 4
- Perustaja -> otti ”sihteerin roolin” papereiden teon jälkeen

5. Rooli nyt

- Puheenjohtaja
- Sihteeri
- Taustalla
- Yhdistys lopetettu
- Hallituksen jäsen
- Ei enää hallituksessa
- Kurssisihteeri
- Ei enää hallituksessa, mutta mukana toiminnassa

6. Jäsenistön määrä tai jokin muu yhdistyksen kokoa kuvaava luku aloitusvaiheessa

- Perustajajäseniä 5 kpl
- Perustajajäseniä 3 kpl
- Noin 50
- 10–20
- 4
- 7 (6 + ”sihteeri”)
- n. 30

7. Jäsenistön määrä haastatteluhetkellä

- 225 jäsentä ja 3 kannatusjäsentä
- Aktiivisia jäseniä noin 10 kpl + lisäksi ei-aktiivisia jäseniä, joiden määrästä ei ole tarkkaa tietoa haastattelun aikana
- Yli 100
- Yhdistys on lopetettu
- 16, ei pyritä kasvattamaan
- 130 (nopea kasvu -> 6kk ja 28 jäsentä)
- n. 300

8. Kuinka monta yhdistystä haastateltava on perustanut?

- Yhden, toisessa mukana
- Yhden
- 2
- 2
- 3

9. Syyt yhdistyksen perustamiseen

➤ Toiminnan virallistamisen tarve

- Yhtä edunvalvontayhdistystä edelsi kunnan hallinnoima hanke, jonka jälkeen alkanut toiminta uhkasi loppua. Yhdistys perustettiin, että toiminnalle saatiin jatkoa, ja toimintaa olisi mahdollista myös kehittää. Perustajat näkivät tarpeen ja halusivat vastata siihen.
- Aikaisemman toiminnan yhtenäistäminen
- Olosuhteiden pakosta piti saada virallinen alusta toiminnalle laskutuksen ja omistuksen mahdollistamiseksi
- Ajautuminen perustamistilanteeseen

➤ Vaikuttamiseen liittyvät syyt

- Vaikuttamisen halu
- Tahto auttaa ja antaa konkreettisesti apua sekä välittää ”välittämisen fiilistä”. Herääminen tapahtui lehtikirjoituksen perusteella, joka toi esille tiettyjen ihmisten ahdinkoa.

➤ Sosiaaliset syyt

- Sosiaalisuus
- ”Vanhat kumppanit” yhteen ajatus

10. Yhdistyksen toiminta-alue

- Paikallisyhdistyksiä oli 5 kpl: toiminta sidottu tietyn kunnan alueelle: Salo, Turku ja Rusko.
- Kansallisesti ja kansainvälisesti toimivia yhdistyksiä oli 2 kpl: kohdemaina Suomi, Tanska, Indonesia, Kenia, Malesia, Venäjä, Latvia, Liettua, Afganistan ja Libanon.

11. Yhdistyksen varainhankinnan keinot ja muodot

- Kunta- tms. avustukset
 - RAY: n projektiavustukset, sekä jäsenmaksutulot
 - Avustukset kunnalta ja seurakunnalta
- Palveluiden myynti
 - Palveluiden myynti ostopalveluna kunnalle
 - Koulutukset
 - Harrastelajiopastusta junnuille ja aikuisille
- Jäsenmaksutuotot
 - Jäsenmaksut
 - Jäsenmaksut
 - Jäsenmaksut
- Maa- ja kiinteistökauppa
 - Maa- ja kiinteistökauppa
- Muu myynti
 - Myynti
 - Arpajaiset
 - Kahvio
 - Julkaisutoiminta, johon oli palkattu työntekijä sekä työpaikkojen tarjoamat mahdollisuudet.
 - Pieni puoti pääasiassa toimitaan vapaaehtoisvoimin tavaralahjoituksilla, ei raha lahjoituksilla.
 - sponsoroitu kävelytapahtuma
 - Globaali weekend- tapahtuma
- Lahjoitukset ja rahankeräys
 - Uskonnolliset lahjoitukset
 - Satunnaiset rahankeräykset
 - Suomalaisia pienrahoittajia

12. Kuinka kauan kesti ennen kuin toiminta vastasi yhdistyksen tarkoitusta?

- Ennen yhdistyksen perustamista oli jo toimintaa
 - Heti x 3: kaikissa yhdistyksissä oli ollut aktiivista toimintaa jo vuosia ennen yhdistyksen perustamista
- Toiminta käynnistyi heti
 - Alusta asti toiminta ollut samantyyppistä, kasvua ensimmäisten 5-6 v. aikana
 - Heti (edunvalvontayhdistyksen tarve taustalla)
 - Heti
- Toiminnan luonteen vuoksi käynnistysvaihe kesti pidempään
 - N. 2 vuotta. Edistysaskel tapahtui RAY:n rahoituksen myötä kun päästiin palkkaamaan ensimmäinen työntekijä (jäsenistön kasvu ja esitteet).

Haastattelun teemat

➤ Yhdistyksen perustamisen käytännön toimet

- Toimia alussa olivat perustamiskokous, rekisteröinti, muutama hallituksen kokous, etsivää työtä, lehtiartikkelit, seminaari, RAY:n rahojen hakeminen, henkilökohtaiset suhteet jäsenistön kasvattamiseksi, verkostojen luominen ja avuntarvitsijoiden kartoittaminen, vertaistukiryhmien vetäminen, vapaaehtoisten löytäminen sekä erilaisten avoimien tilaisuuksien järjestäminen. Suomen ensimmäisen alaan liittyvän keskuksen perustaminen.
- Normaalit perustamistoimet perustamiskokouksesta rekisteröintiin x 4
- Yhteistyö yhdistyksen verkoston/tuttujen kautta
- Projektisuunnitelmat tehtiin tarkasti ja nimettiin vastuuhenkilöt.
- Kirjanpito hoidettiin ensin itse, avustuksen myötä tilitoimisto, jossa yhdistyksen jäsen työskenteli.

➤ Yllätykset, haasteet & onnistumiset

Haasteet

- EU-rahoituksen kanssa pitää olla varovainen, kaikkia menoja ei hyväksytykään päättävän viranhaltijan vaihtumisen jälkeen
- Työllistävää oli käydä läpi sääntölakia siitä, miten yhdistyksen säännöt muodostetaan
- Avustustyö oli kovaa fyysistä työtä, ei ollut vapaa-ajan ongelmia
- Toiminta pyörii muutamien aktiivisten jäsenien varassa aina kerrallaan
- ”Logistiikkaongelmat”. Tavarat liikkuvat pääasiassa henkilöltä toiselle kustannusten minimoimiseksi
- Tavaroiden ”varastoimisongelmat”

Yllätykset

- Toiminnan jatkuvuus ja monipuolisuus positiivisia yllätyksiä perustamisen jälkeen
- Yhdistyksen suuri suosio yllätti

Onnistumiset

- Perustamisen jälkeen on painotettu innovatiivisia hankkeita. Nyt hiljattain AMK:n opiskelija auttoi nettisivujen luomisessa.
- Yhdistyksestä on jäänyt tärkeitä ihmissuhteita, samanhenkisiä kavereita
- Positiivinen yhteistyö tavaroiden kuljettamisessa muun muassa rauhanturvaajien ja lähetystyöntekijöiden kanssa.
- Yhdessä tekemisestä tulee hyvä fiilis, vastuunottoa myös muiden lapsista
- Kokemus, että on itse ollut ”saamapuolella”
- Media otti yhdistyksen omakseen <3
- Sekä lahjoittajat, että saajat ovat olleet kiitollisia toiminnasta
- Lahjoittajat antavat mieluummin tavaraa/vaatetta tms. kuin rahaa
- Tunnustusta sekä kritiikkiä toiminnasta
- Ei tekisi toisin juttuja!

➤ **Vinkit**

- Rahoitussuunnitelma on tärkeässä roolissa:
 - sen mukaan eläminen
 - joutuu tekemään töitä rahoituksen eteen
 - vaikea löytää rahoittajia
 - TE-keskuksen rahoitukset
- Jäsenistön mukaan saaminen
 - Uusien jäsenien löytäminen
 - Jatkuva haaste
 - Vapaaehtoisten työn osuus
- Yhteistyö kuntasektorin kanssa:
 - Yhteistyö voi henkilöityä
 - Miten saa tietoa eteenpäin
 - Asian tunnistamisen tärkeys
- Asiat etenevät ulkomailla vain kun itse tekee ja varmistaa tekemisen kv-auttamisessa
- Tärkeää löytää luotettavat yhteistyökumppanit
- Riskit välttää kun rahat vie itse perille tai tutut vie
- Kannattaa harkita nimenmuutosta jos on samanniminen yhdistys jo olemassa, ettei myöhemmin tule sekaannuksia
- Rahankäyttö
 - viitenumerot
 - palkitseminen kannattaa miettiä
 - vastuukysymysten selvittäminen (vastuuvakuutus tarpeen mukaan)
 - jäsenkelpoisuuden määrittely
 - varovaisuus (omaan pussiin pelaajat)
 - Pankit noudattavat yrityshinnastoa
- Tunneyhteys tärkeää, ei laskelmoitua toimintaa!
- Toiminnan läpinäkyvyys (ettei tule epäilyä välistä vedoista)
- PayPal -rahojen siirtoon
- Taitoa osata rajata oma työmäärä, osaa sanoa ei!
- Paljon erilaisia ihmisiä mukana toiminnassa on vahvuus

➤ **Muut huomiot**

- 2 yhdistyksessä oli tuttu huijannut rahaa välistä
- Yhdistyksen yksi perustajajäsen piirsi logon

14.11.2016 Marjo Vähäkangas